

ГЛАС

ЛИСТ РЕПУБЛИЧКОГ
ФОНДА ЗА ПЕНЗИЈСКО
И ИНВАЛИДСКО
ОСИГУРАЊЕ

ОСИГУРАНИКА

ГОВОРНИ АУТОМАТ
0-24h: 0700/017-017
по цени локалног
позива
или: 011/30-60-680

ТЕМА БРОЈА: Како је бенефицирани радни стаж решен актуелним Законом када је реч о снижавању старосне границе за људе који раде на опасним и по здравље штетним радним местима

И БЕНЕФИЦИЈЕ ПО НОВОМ

Дунавом кроз Србију – Кладово

ИЗДАВАЧ: Републички
фонд за пензијско
и инвалидско осигурање

И БЕНЕФИЦИЈЕ ПО НОВОМ

ДИРЕКТОР:
Драгана Калиновић

**ГЛАВНИ И ОДГОВОРНИ
УРЕДНИК:**
Милена Јовановић

РЕДАКЦИЈА:
Булевар уметности бр 10,
11070 Београд,
e-mail: glasosiguranika@pio.rs

СЕКРЕТАРИЈАТ:
011/2017-437
факс: 2017-437

**РЕДАКЦИЈА ЗА
ВОЈВОДИНУ:**
Житни трг бр. 3,
21000 Нови Сад

ОДГОВОРНИ УРЕДНИК:
Ика Митровић,
021/487-7789,
факс: 021/6624-359,
e-mail: ika.mitrovic@piovoj.rs

ШТАМПА:
Штампарија Балкан, Инђија

ОГЛАШАВАЊЕ:
011/2017-437

Рукописи и фотографије
се не враћају.
Електронско издање:
www.pio.rs/glasosiguranika

Реч уредника

Четворица пријатеља израчунала су недавно да заједно имају укупно једанаест кредита. Два стамбена, један за адаптацију, неколико потрошачких, по један за свадбу и кола и два за школовање деце. Покушали су да саберу милионске износе плус камате али су се у тој рачуници брзо изгубили, уз констатацију да је све у реду док могу уредно да отплаћују рате. О могућности да се, не дај боже, разболе или остану без посла нису хтели ни да размишљају.

По званичним подацима, сваки грађанин Србије задужен је просечно 749 евра, што није много, али је стварно оптерећење за оне који имају кредит знатно веће пошто у просек улази цела популација, дакле и они које се ретко или никада кредитно не задужују. То се пре свега односи на пензионере који ретко узимају кредите, углавном због ограничења банака, али и зато што је овај део становништва, најдисциплинованији у плаћању својих обавеза, навикао да троши само онолико колико има. У последње време, међутим, банке се више отварају према старијима па се може чути да је и за ове позајмице интересовање све веће.

Просечна плата у Србији у априлу износила је нешто мање од 40 хиљада динара. Свима је јасно да су објективне потребе једне породице и неколико пута веће, те када би свако на крају месеца подвукао црту испод онога што је зарадио и оно-

га што је потрошио, у највећем броју случајева ова друга колона би била знатно већа. Одакле на докнађујемо ту разлику, не бисмо увек могли са сигурношћу да кажемо, али најчешће минусима на картицама, чековима, позајмицама или кредитима. Више од 75 одсто грађана је у сталном минусу, па своја месечна примања и не види, а сваки ванредни издатак – свадба, рођендан или каква друга прослава уместо опште радости све чешће изазива зебњу, и за оне који славе, али и за рођаке и пријатеље.

Јасно је онда зашто људи посежу за кредитима, а нова правила Централне банке која ступају на снагу 30. јуна омогућиће неким да се задуже још више. А док скептици понављају да кредит даје само илузију бољег живота, истина је, изгледа, ипак мало другачија. Кредити се дижу и у богатим свету и то много више него овде, без њих не би било развоја, ни нових радних места, ни бољег квалитета живота. Много тога би чекало на неко будуће време и неки будући бољитак. Али, пристанак на ово "неужно зло" захтева доста промишљања, концентрацију и добру способност комбинаторике. Камате, накнаде, висина плате, додатни трошкови, ризик од губитка посла, осигурање... Зато пажљиво, слагалица је прилично компликована.

М. Јовановић

Бојчинско културно лето

Да лето у граду не мора обавезно да буде досадно, без садржаја и да подразумева само одлазак у баште кафића и ресторана, побринули су се надлежни у општини Сурчин организујући већ неколико година Бојчинско културно лето. Бојчинска шума, надамак Београда, нуди уживање у шетњи али има и трим стазу погодну за рекреацију, вожњу фијакером за оне који се уморе, као и јахање уколико сте за активнији одмор после рекреације на трим стази.

Викендима, и то још од 1. маја, у овој прелепој шуми можете присуствовати разним културним догађањима. Гостовања београдских позоришта, концерти познатих музичара, фолклорних ан-

самбала, наступи афористичара, такмичења у певању само су део шаролике понуде која очекује љубитеље природе у Бојчинској шуми. Већ првог следећег викенда, у суботу, 18. јуна, од 20 часова на програму је гостовање Театра V из Београда са представом „Паклена поморанџа“ Ентони Барџиса, у режији Зорана Ракића. Сутрадан, у недељу, 19. јуна, одржава се такмичење под називом „Микрофон је ваш“ где се сви заинтересовани могу опробати у певању.

Последњег јунског викенда биће заиста занимљиво у Бојчинској шуми. У суботу, 25. јуна, концерт ће одржати позната група „Неверне бебе“, а у недељу, 26. опет послатица за љубитеље позоришта:

гостовање Народног позоришта из Београда са представом „Говорна мана“ Горана Марковића, у режији Милана Караџића. И тако се до краја лета нижу догађаји, а за присуство и уживање потребна је једино – добра воља. Ко жели и у могућности је, може да на жиро рачун уплати од 100 до 300 динара за Фонд устанак добротe. Сав прикупљени новац намењен је најсиромашнијим становницима општине Сурчин.

Ако мислите да је то далеко од града и да је тешко стићи, грешите. Са Ледина полази аутобус 605, а до њега се стиже линијама 71 и 601.

В. Анастасијевић

ЈЕЛИЦА ТИМОТИЈЕВИЋ, ДИРЕКТОРКА СЕКТОРА ЗА ОДНОСЕ С ЈАВНОШЋУ РФ ПИО

Боља комуникација с грађанима

Пристапачност и отвореност институција државне управе према јавности један је од показатеља достигнутог степена реформе тих институција, али и један од темељних услова задовољства грађана. Ова чињеница је створила потребу за стратешким бављењем односима с јавношћу који ће омогућити транспарентност институција, једнак приступ информацијама и бољи квалитет услуга. Имајући у виду специфичну природу посла Фонда ПИО, територијалну распрострањеност, као и започети процес реформе система, о функцији односа с јавношћу у пружању подршке стратешким циљевима Фонда, али и у едукацији грађана, разговарали смо са Јелицом Тимотијевић, директорком Сектора за односе с јавношћу РФ ПИО.

– Пре неколико година, у организацији Светске банке, спроведено је истраживање јавности на великом узорку о познавању пензијског система и задовољству корисника услуга. Просечна оцена коју су

„ Грађане је потребно перманентно информисати о правима из пензијског и инвалидског осигурања, пружати им додатна објашњења о условима и начинима остваривања права, помоћи им да брже и једноставније остваре своја права

нам испитаници дали била је 2,63. За истраживаче то је било „просечно“, али за нас у Фонду то је био аларм да се мора приступити интензивној едукацији и информисању јавности, као и подизању квалитета услуга. Остали резултати, интересовања и потребе анкетираних грађана били су сасвим у складу са нашим плановима, који су у том моменту већ били дефинисани у дугорочној Стратегији развоја Фонда – подсећа Јелица Тимотијевић.

Оваква информативно-едукативна кампања дала је жељене резултате у информисању шире јавности о систему и реформи ПИО, али и у успостављању двосмерне комуникације са грађанима.

– Данас истраживања јавности показују сасвим другу слику, наравно бољу. Управо у пословној функцији коју зовемо кориснички сервис, дакле у услузи коју пружамо грађанима и комуникацији с њима – постигло се највише, упркос тешкоћама које су утицале на наш рад. Грађане је потребно перманентно информисати о правима из пензијског и инвалидског осигурања, пружати им додатна објашњења о условима и начинима остваривања права, помоћи им да брже и једноставније остваре своја права и из тог разлога је, у свим филијалама, организована правна помоћ. Било би много делотворније и ефикасније када би и сами грађани показали мало више иницијативе и благовремено се информисали о свим правима из пензијског и инвалидског осигурања, а не да чекају моменат подношења захтева када, по правилу, успостављају прву комуникацију с Фондом. Ми смо ту да им на време и у сваком тренутку пружимо сву правну помоћ, бесплатно и безусловно.

По речима Јелице Тимотијевић, пред послане је постављен циљ – подизање квалитета услуге, љубазнији однос према грађанима, повећање ажурности, скраћење рокова за доношење решења. Уз побољшану организацију, већу посвећеност послу и личну едукацију, такви напори већ дају резултате и то охрабрује да се настави тако.

Рационализација јавног сектора и друштвене и економске прилике у земљи одразиле су се на рад свих институција, па и Фонда ПИО.

– Отежавајућих околности је било доста, и системских и интерних. Процес транзиције, који је неминовно обухватио и реформу

Јелица Тимотијевић

обавезног социјалног осигурања, по свим правилима и очекивањима подразумевао је прилагођавање пензијског система новим друштвеним околностима. Имајући у виду чињеницу да права из пензијског и инвалидског осигурања припадају корпусу основних људских права и слобода, а да је, с друге стране, квалитет тих права директно узрокован снагом националне економије, јасно је с колико одговорности, тактичности и озбиљности се морало приступати спровођењу реформе пензијске администрације. Када говоримо о потешкоћама које се одражавају на рад Фонда, не може се искључити чињеница смањења броја запослених у односу на повећани обим посла. Битно је рећи да се из свега излази на најбољи начин, транспарентно деловањем, кроз законита и хуманна решења, уз много напора и менаџмента Фонда и запослених – каже директорка Сектора за односе с јавношћу.

Последњих година очигледан је виши ниво квалитета у комуникацији с јавношћу и настојању да се грађани боље информишу о својим правима и о услугама Фонда.

– На свим шалтерима Фонда грађанима су на располагању информативни лифети о основним правима, са свим битним информацијама у вези са условима за остваривање неког права из пензијског и инвалидског осигурања, о потребној документацији, контактима и осталим важним информацијама везаним за остваривање права на старосну, инвалидску, породичну пензију, на новчане накнаде и могућност самосталног укључивања у обавезно осигурање. Да бисмо организацију посла и навике запослених мењали у ходу прибегли смо једном одавно

“ Од када смо почели с праксом електронске комуникације с грађанима, стигло је неколико десетина хиљада питања на која је и одговорено

“ познатом, али веома ефикасном методу, односно поставили смо књигу утисака у сваком организационом делу Фонда. На свих 160 пунктова где долазе странке налази се књига утисака и обавештење, односно молба грађанима да издвоје мало времена и упишу своје примедбе, похвале, импресије... Врло озбиљно се бавимо примедбама грађана, јер то је најједноставнији и најбржи начин да препознамо слабости и предузмемо праве потезе на њиховом решавању – напомиње Јелица Тимотијевић.

Сектор за односе с јавношћу је последњих година увео низ нових облика комуникације са корисницима, и сви ови сервиси су добро прихваћени.

– Грађани којима је једноставније да комуницирају с Фондом електронски имају и ту опцију, односно могу преко мејла да ступе с нама у контакт, поставе питање и у најкраћем року добију одговор. Од 2007. године, када смо почели с праксом електронске комуникације с грађанима, стигло је неколико десетина хиљада питања на која је и одговорено. Користећи све поменуте канале директне комуникације с грађанима, с једне стране, и пружајући им редовну, целовиту и објективну информацију, с друге стране, желимо да омогућимо свим осигураницима и корисницима права да активно и одговорно учествују у процесу сталног унапређења рада Фонда. Јасно је да је највећа одговорност и обавеза на сопственим капацитетима Фонда, али подизање нивоа свести грађана да би нам својим активнијим односом могли помоћи од немерљивог је значаја – наглашава Јелица Тимотијевић, директорка Сектора за односе с јавношћу РФ ПИО.

Г. О.

ИЗМЕНЕ И ДОПУНЕ ЗАКОНА О ПИО

И бенефицирани стаж по новом

Последњим изменама Закона повећан је потребан број година проведених на радним местима на којима се стаж рачуна са увећаним трајањем

Наш лист је већ писао о одређеним категоријама осигураника који раде на пословима на којима се стаж осигурања рачуна са увећаним трајањем (полицијски службеници, одређени запослени у Министарству спољних послова, припадници БИА и други), и који могу под посебним условима да остваре право на пензију. На захтев великог броја читалаца, Драган Домазет из Одељења за интерну контролу и судску праксу и међународну регулативу и развој пензијског и инвалидског осигурања, при Сектору за остваривање права из ПИО, појашњава како је бенефицирани радни стаж решен актуелним Законом када је реч о снижавању старосне границе за категорије осигураника који су такође ангажовани на опасним и по здравље штетним радним местима, као што су рудари, балерине и други.

Поређења ради, шта су предвиђале одредбе које су важиле до 31. 12. 2010, а шта прописује важећи Закон?

– Када је реч о свим осталим осигураницима којима се стаж осигурања рачуна са увећаним трајањем (осим оних који могу под посебним условима остварити право на пензију, као што су полицијски службеници, одређени запослени у Министарству спољних послова, припадници БИА и др.), последњим Законом о изменама и допунама Закона о ПИО извршено је повећање

потребних година проведених на радним местима на којима се стаж осигурања рачуна са увећаним трајањем. Наиме, одредбама члана 20 Закона о ПИО које су важиле до 31. 12. 2010. било је предвиђено да се осигуранику коме се стаж осигурања рачуна са увећаним трајањем старосна граница за стицање права на старосну пензију снижава зависно од степена увећања стажа за по једну годину, и то: за сваке три године проведене на радном месту, односно послу на коме се ефективно проведених 12 месеци рачуна у стаж осигурања као 14 месеци; за сваке две године и шест месеци проведених на радном месту или послу на коме се ефективно проведених 12 месеци рачуна у стаж осигурања као 15 месеци; за сваке две године проведене на радном месту, односно послу на коме се ефективно проведених 12 месеци рачуна у стаж осигурања као 16 месеци и за сваку једну годину и

шест месеци проведених на радном месту или послу на коме се ефективно проведених 12 месеци рачуна у стаж осигурања као 18 месеци. Међутим, најновијим изменама и допунама Закона предвиђено је да се осигуранику коме се стаж осигурања рачуна са увећаним трајањем старосна граница за стицање права на старосну пензију снижава зависно од степена увећања стажа за по једну годину, и то: за сваких пет година проведених на радном месту, односно послу на коме се ефективно проведених 12 месеци рачуна у стаж осигурања као 14 месеци; за сваке четири године проведене на радном месту, односно послу на коме се ефективно проведених 12 месеци рачуна у стаж осигурања као 15 месеци; за сваке три године проведене на радном месту или послу на коме се ефективно проведених 12 месеци рачуна у стаж осигурања као 16 месеци, и за сваку једну годину и шест месеци проведених на радном месту или послу на коме се ефективно проведених 12 месеци рачуна у стаж осигурања као 18 месеци. Законом о изменама и допунама Закона о ПИО старосна граница се по основу рада на пословима на којима се стаж осигурања рачуна са увећаним трајањем може снижавати највише до 55 година живота, уместо до 53 како је било раније, изузев за осигуранике са максималним увећањем 12/18 код којих се и даље, као и по одредбама ранијег закона, задржава минимална старосна граница од 50 година живота. Ово подизање старосне границе од две године врши се поступно почев од 1. јануара 2011, по четири месеца годишње, до 2016. године.

Шта то практично значи, да ли можете навести неки конкретан пример?

– Овим изменама и допунама Закона о ПИО у пракси су пооштрени услови за остваривање права на старосну пензију за оне који раде на пословима на којима се стаж рачуна са увећаним трајањем јер им се сада старосна граница мање снижава за исти број година ефективно проведених на тим пословима. Тако, на пример, запослени који је 21 годину ефективно радио на послу на коме се 12 месеци рачуна у стаж осигурања као 14 месеци сада може остварити право на старосну пензију уз снижавање старосне границе од 4 године, за разлику од ранијег законског решења по којем би

му се за исти период стажа старосна граница снизила за 7 година.

Ако је осигураник остварио бенефицирани стаж пре 20 година, а сада подноси захтев за пензију, да ли то значи да му се стаж обрачунава према важећем Закону?

– Наведено снижавање старосне границе ће се применити на све осигуранике који остварују право на старосну пензију после 1. 1. 2011. године без обзира када су радили на пословима на којима се стаж осигурања рачуна са увећаним трајањем.

РФ ПИО је затражио мишљење Министарства рада и социјалне политике у вези са применом неких одредаба које се тичу права на стаж осигурања са увећаним трајањем за одређене категорије осигураника. На шта се тачно оно односи?

– Мишљење се тиче примене одређених одредаба Закона о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, корупције и других посебно тешких кривичних дела, као и Закона о организацији и надлежности државних органа у поступку за ратне злочине, којима је утврђено право на стаж осигурања са увећаним трајањем за одређене категорије лица (одређене судије и тужиоце). Према мишљењу ресорног Министарства, овим осигураницима се стаж осигурања може рачунати са увећаним трајањем само уколико је тај стаж утврђен у складу са Законом о ПИО, што би подразумевало допуну члана 42 Закона о ПИО (у ком случају би се и ова лица, као и она запослена у војсци,

МУП, БИА и слично сматрала за лица која остварују право на пензију под посебним условима), или ако се таква радна места, након спровођења одговарајућег поступка, утврде у Правилнику о радним местима, односно пословима на којим се стаж осигурања рачуна са увећаним трајањем.

На који начин се рачуна бенефицирани стаж према споразумима које је Република Србија потписала са државама бивше Југославије?

– Према споразумима о социјалном осигурању са државама бивше СФРЈ, бенефицирани стаж се рачуна на исти начин како је рачунат по прописима који су важили у време када је навршен, али само до такозваног преломног датума, који се по правилу поклапа са престанком постојања јединственог правног поретка СФРЈ у тим републикама.

Да ли осигураник може да од предузећа затражи уверење о бенефицираном стажу са степеном увећања које може да сачува до подношења захтева за пензију?

– Осигураници могу, уколико то желе, по престанку обављања послова на којима су радили, а на којима се стаж осигурања рачуна са увећаним трајањем, или, рецимо, приликом одласка из фирме, затражити од свог послодавца да им изда одговарајуће уверење о томе да су обављали послове на којима се стаж осигурања рачуна са увећаним трајањем и да то уверење сачувају до подношења захтева за остваривање права на пензију, као и да га приложи уз тај захтев заједно са другим потребним доказима.

Јелена Оцић

Радионица доброг понашања у саобраћају

Ученици ОШ „Михајло Пупин“ из Ветерника код Новог Сада са великим интересовањем су учествовали у радионици посвећеној превенцији повреда у друмском саобраћају. Њихови гости били су чланови мото клуба „Clasic Wheels“ који су им, након предавања о правилном понашању мотоциклиста у саобраћају, на полигону направљеном за ту прилику у школском дворишту, то и практично показали.

Крај школске године и добре оцене школарца често мотивишу родитеље, баке и деке да их награде двочкашом јачим од бицикла.

Овај период се, нажалост, поклапа и са повећањем броја повређених због пада с мотора. Зато би младе што чешће требало подсећати на безбедну вожњу и коришћење прописане опреме, а старији би морали да добро размисле о усклађености годишта, зрелости и саобраћајног искуства свог детета са кубикажом двочкаша који ће му купити. Јер, одговорна вожња подразумева бригу о себи и о другим учесницима у саобраћају.

Јапански врт и у Врњачкој Бањи

Амбасадор Јапана у Србији, Тошио Цунозаки, и српски министар спољних послова, Вук Јеремић, отворили су, 11. јуна, Јапански врт у Врњачкој Бањи. Тошио Цунозаки је изразио захвалност грађанима Србије који су Јапану током протекла три месеца послали многобројне поруке саосећања и великодушну подршку, а српски министар иностраних послова је исказао дивљење према јапанском народу за, како је рекао, стоич-

ко подношење несреће која га је задесила. Вук Јеремић је нагласио да ће у овом парку сви посетиоци моћи да осете специфичан мир који народ Јапана чини врло посебним.

На око 30 ари централног бањског парка представљена је лепота Далеког истока са традиционалним архитектонским и градитељским решењима, симболима и биљним врстама карактеристичним за Јапан.

Опремање врта коштало је око 12 милиона динара, а средства су у подједнаком износу обезбедили амбасада Јапана и општина Врњачка Бања.

Рековац: база података из аграра

Општина Рековац и Центар за валоризацију аграра створили су електронску базу података ресурса те општине и поставили нову званичну интернет презентацију.

Центар за валоризацију аграра, основан 2002, у последње две године кренуо је у озбиљан посао анкетирања и стварања базе података о пољопривредним произвођачима, прерађивачким капацитетима, као и природним ресурсима којима располаже ова општина. Анкетирано је око 600 произвођача шљива у 32 села и утврђено да општина Рековац располаже са 100.000 стабала шљива. Свако анкетирано домаћинство налази се у бази података. На тај начин потенцијални инвеститори у било ком делу света могу да виде структуру домаћинства, величину поседа, да добију информацију о броју стабала, сорти, старости воћњака, стању механизације и прерађивачким капацитетима.

ТВ емисија за особе са инвалидитетом

Особе са инвалидитетом добиће на програму Радио телевизије Крагујевац специјализовану емисију. Споразум о покретању овакве емисије, у име локалне самоуправе, потписале су Славица Савељић, члан Градског већа за социјалну политику и друштвену бригу о деци, и Јованка Маровић, директорка РТВ Крагујевац.

Јованка Маровић је рекла да ова телевизија, као друштвено одговорна медијска кућа, редовно прати активности крагујевачких удружења особа са инвалидитетом и нагласила да ће се емисија, у циљу што веће гледаности, емитовати у „ударном“ термину, петком у 20.30 часова, а биће и репризирана.

Милан Стошић, председник Савета за унапређење положаја особа са инвалидитетом, истакао је да је једна оваква емисија само надоградња успешне сарадње коју су крагујевачка удружења особа са инвалидитетом успоставила са РТВ Крагујевац. Емисија се неће бавити само проблемима инвалида, него и њиховим људским квалитетима, уз жељу да се и чланови ових удружења укључе у њено креирање и реализацију.

Најплаћенији у индустрији дувана

Највише просечне нето зараде у априлу у Србији имали су запослени у дуванској индустрији, готово 114.000 динара, а најниже у кинематографској, телевизијској и музичкој продукцији – око 11.000 динара, саопштио је Институт за истраживање тржишта. Нето плате два и више пута више од републичког просека у априлу имали су менаџери и саветодавци (управљачке делатности и саветовање) – око 102.000 динара, запослени у сектору експлоатације нафте и гаса – 94.610 динара и произвођачи кокса и деривата нафте – 85.730 динара.

Бесплатно у бању 9.500 пензионера

За одмор и опоравак корисника пензија у бањама и лечилиштима о трошку Фонда ПИО ове године је обезбеђено 252 милиона динара (0,1 одсто од укупно уплаћених доприноса у прошлој години). Око девет и по хиљада пензионера који испуњавају све услове – нису ову погодност користили у последње три године и примања им не прелазе 20.372 динара – боравиће десет дана у једној од 25 српских бања. Обезбеђен им је пун пансион, одговарајуће терапије које одобри лекар и плаћен пут у висини цене аутобуских карата у оба смера или повратне возне карте другог разреда. Коначне листе су завршене и послате у бање одакле су већ почели да позивају пензионере да би пре касне јесени искористили право на опоравак.

За бесплатан боравак у бањама конкурисало је 44.800 пензионера.

Одржане 54. Змајеве дечје игре

Традиционалним окупљањем крај споменика песнику Јовану Јовановићу Змају, 1. јуна у Сремској Каменици, под слоганом „Питам се, питам“, почеле су 54. Змајеве дечје игре.

Игре су отворене представом „Збркана бајка“ у Позоришту младих у Новом Саду и обележило их је 60 програмских целина у којима је наступило више од 10.000 деце и младих и 70 стваралаца за децу.

На више локација у Новом Саду и околини најмлађи су уживали у програмима „Уличаролија“, „Болница за медведиће“, „Карневал“, „Под липама“, а новина у односу на претходне године била је радионица „Мали астрономи“, у оквиру које су малишани сваке вечери кроз телескопе могли да посматрају небо.

Тимоти Џон Бајфорд, аутор култне телевизијске серије „Невен“, добитник је Поље Змајевих дечјих игара за изузетан допринос стваралаштву за децу, а књижевници Зорици Бајин Ђукановић уручен је Змајев штап. Награда Змајевих игара за стваралачки допринос савременом изразу за децу уручена је књижевнику Урошу Петровићу, а признање за изузетан допринос популарисању књижевности за децу предузећу „Интерплов“ из Лондона.

Велико спремање Шумарица

Велико пролећно спремање под називом „Очистимо Србију“ организовано је и у Крагујевцу. У акцији „Очистимо Шумарице“ око две хиљаде Крагујевчана на простору Спомен-парка „21. октобар“

уређивало је трим-стазе и уклањало самоникло растиње и дивље депоније. Министарство животне средине, као организатор, обезбедило је заштитне рукавице за све учеснике акције, а локална самоуправа освежење.

Волонтери из двадесетак еколошких и омладинских организација и ученици средњих школа, уз помоћ радника градских комуналних предузећа, очистили су простор око четири најдуже пешачке стазе у Шумарицама, а уклоњене су и три велике дивље депоније. Акцији су се прикључили и најмлађи Крагујевчани, који су, уз помоћ својих родитеља и запослених у Предшколској установи „Нада Наумовић“, уређивали дворишта обданишта.

Иначе, у акцији „Велико спремање Србије“ учествовало је више од 250.000 волонтера на око три хиљаде локација у 169 општина у Србији.

Унапређење електронске управе

На XXVI међународној конференцији INFOTECH 2011, одржаној у Врњачкој Бањи од 31. маја до 2. јуна ове године, Фонд ПИО се представио радом под називом „Електронски и интернет сервиси у Републичком фонду ПИО као део развоја електронске управе државних органа“ (аутор Зоран Сутара). Рад је био прихваћен од организационог одбора и са великим успехом представљен учесницима конференције у Конгресном центру „Звезда“. Презентација је била прилика да се представи Фонд, и резултати који су током протекле године остварени на унапређењу електронске управе државних органа Републике Србије, али и да се истакне сарадња са другим институцијама, која је остварена са циљем даље унапређења електронских сервиса између државних институција.

Окосницу рада и презентације на међународном научно-стручном скупу INFOTECH 2011 чинили су резултати које је Фонд остварио у пружању интернет сервиса грађанима и послодавцима, као и „Стратегија развоја електронске управе у Републици Србији за период од 2009. до 2013. године“, регулисана одговарајућим актом Владе. Овим документом дефинисани су основни циљеви, начела и приоритети унапређења стања у тој области. Фонд ПИО је члан Специјалне радне групе за унапређење државне електронске управе (коју је 2008. године основало Министарство за телекомуникације и информатичко друштво), чији је циљ да предлаже пројекте који ће омогућити савременије и боље електронске сервисе грађанима ради остваривања њихових права.

Као један од чланова ове групе за развој е-управе, Фонд ПИО активно учествује у спровођењу активности које су дефинисане планом и иновираном Стратегијом, усклађеном са примедбама и сугестијама чланова.

Основна начела развоја е-управе су: доступност јавних информација у електронској форми без накнаде и других условљавања, јединствени шалтер, избегавање технолошке зависности, информациона безбедност и друго. Стратешка опредељења Фонда ПИО подударују се са Стратегијом развоја е-управе Републике Србије, па је управо развој електронских и веб-сервиса један од главних и сталних приоритета Фонда. С тим у вези, у РФ ПИО су у протеклих го-

Зоран Сутара (лево) на INFOTECH 2011

дину дана реализовани неки од стратешких циљева, као што су корист за све грађане, смањење администрације, повећање ефикасности јавне управе и увећање транспарентности и одговорности.

Ти циљеви су остварени реализацијом низа интерних пројеката Фонда. Најпре развојем интернет сервиса за правна лица, односно провером М 4К пријаве за послодавце преко интернета. На овај начин послодавцима је омогућено да провере исправност података које су припремили за електронску предају и тиме уштеде и време и новац јер нема потребе да долазе на шалтере Фонда више пута, већ само једном, када добију потврду да су подаци успешно формирано.

Следећи важан пројекат био је развој интернет сервиса за физичка лица – увид у податке матичне евиденције осигураника преко интернета помоћу пин кода. На овај начин Фонд је обезбедио да сви грађани могу бесплатно и на једноставан начин да изврше увид у тренутно стање уплаћених доприноса од стране својих послодаваца, као и увид у то да ли су пријављени на обавезно социјално осигурање. Овакав вид корисничког сервиса пуштен је у јуну 2010. и тако је постао први електронски интернет сервис за запослене у нашој земљи. До сада је издато око двадесет хиљада пин кодова, а у плану је да се овај сервис прошири на приступ путем смарт картица.

У циљу безбедног приступа интернет сервисима Фонда набављен је и имплементиран међународни SSL сертификат VerySign

који обезбеђује да приступ овим сервисима буде криптован по светским стандардима. Развијено је и примењено апликативно решење за функционисање једношалтерског система јединствене пријаве на обавезно социјално осигурање и онлајн размена података са РЗЗО путем веб-сервиса.

На манифестацији INFOTECH 2011 било је и више прилика да учесници и представници државних институција у непосредном разговору размене своја искуства о примени информационог технологија. Током трајања конференције представник Фонда ПИО (потписник ових редова) активно је учествовао у раду округлог стола под називом „Планови и отворена питања у развоју електронских сервиса у Србији“, који је водио модератор мр Небојша Васиљевић, помоћник министра за информационо друштво. У дискусији су учествовали и представници других институција (МУП-а, Пореске управе и др.) и из њихових излагања се могло закључити да је електронска управа (e-government) један од главних циљева свих државних институција и да свака од њих чини значајне напоре у његовој реализацији, као и то да је потребно још више унапредити међусобну сарадњу.

С обзиром на то да је овим радом и презентацијом Фонд ПИО први пут био активни учесник овог традиционалног и престижног научно-стручног скупа, било би веома корисно да и убудуће учествује на овој и сличним манифестацијама.

Зоран Сутара,
саветник директора РФ ПИО

Предати производи гаранција за кредите

У Скупштини АП Војводине је, средином маја, одржана завршна Национална конференција у оквиру пројекта „Перспективе. Лиценцирање. Образовање. Добит. – ПЛОД“ коју су организовали Компензациони фонд Републике Србије, Министарство пољопривреде, трговине, шумарства и водопривреде и ФАО – Организација Уједињених нација за храну и пољопривреду. Конференција је, након два едукативна семинара за банке, као и серије радионица у 16 општина у Србији, окупила у Новом Саду више од 120 учесника различитих профила укључених у производњу, складиштење и продају пољопривредних производа. Присутни су били представници јавних складишта, складишта која су у поступку добијања лиценце, затим пољопривредни произвођачи, удружења произвођача, представници банака и пољопривредне инспекције.

На скупу су приказани досадашњи резултати примене Закона о јавним складиштима, који је усвојен 2009. године, затим компјутерски програм за електронско издавање и евиденцију робних записа, упутство за складиштаре и инспекторе.

Ана Томанова Маканова, потпредседница Владе АП Вој-

водине, испред домаћина Конференције нагласила је да је у целом том систему најважније добијање робног записа – као хартије од вредности.

– Пољопривредници помоћу тог папира могу да продају робу коју су оставили у јавном складишту када она достигне за њих тржишно одговарајућу цену. С друге стране, са робним записом могу да оду у банку и да подигну неки кредит. Под хипотеку се тада ставља само њихова роба из складишта, а не кућа или земљиште – рекла је Томанова Маканова, и додала да

ће Влада Војводине и убудуће пружати пуну подршку развоју система јавних складишта.

Компензациони фонд Републике Србије тренутно располаже са шест лиценцираних јавних складишта која издају робне записе на ускладиштене пољопривредне производе. То су: ДОО „Агрогрња“ – Ада, ДОО „Филип“ – Велико Градиште, ДОО „Гранико“ – Уљма, Земљорадничка задруга „Уљарица“ – Неготин, ДОО „Агрохемика“ – Бачки Петровац и Земљорадничка задруга „Уљарица“ – Кладово. Ова лиценцирана јавна складишта по-

љопривредницима нуде висок квалитет чувања робе а, с друге стране, учествују у складиштењу државних робних резерви. Компензациони фонд, пак, минимизира ризик пословања складиштара у систему јер гарантује за обавезе складиштара према депонентима, а Министарство пољопривреде, трговине, шумарства и водопривреде предвиђа субвенције за набавку потребне опреме – апарата за брзо мерење протеина и термометара и апарата за утврђивање броја падања.

Милан Ђаков, директор Компензационог фонда, истакао је на Конференцији да је ово један сасвим нов начин чувања пољопривредних производа, јер се у случају штете настале чувањем произвођачу вансудским поступком надокнађује губитак. Ђаков је на крају закључио да је, уз све објективне тешкоће, систем јавних складишта у Србији заживео брже него у многим земљама у окружењу, да се број складишта у процесу лиценцирања повећава, и да је цео пројекат допринео томе да се код пољопривредника поврати поверење у државне механизме подршке и заштите произвођача.

Мирослав Мектеровић

РАЗГОВОРИ ОРГАНА ЗА ВЕЗУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И РЕПУБЛИКЕ КИПАР

Усаглашени двојезични обрасци

У Београду су, 25, 26. и 27. маја, одржани разговори органа за везу Републике Србије – Завода за социјално осигурање, и органа за везу Републике Кипар у циљу утврђивања двојезичних образаца за примену Споразума између Републике Србије и Републике Кипар о социјалној сигурности и Административног споразума за спровођење споразума о социјалној заштити између ове две земље.

Поменути споразуми, који су 20. маја 2010. године потписани у Никозији и на

снази су од 1. фебруара ове године, одnose се на права из области пензијског и инвалидског осигурања и осигурања за случај незапослености.

На протеклим разговорима у Београду размењене су информације о законодавствима двеју земаља у овим областима социјалне сигурности и усаглашени су општи принципи, садржина и изглед двојезичних образаца у варијанти SRB/CY, који су и парафирани. Договорено је да кипарска страна до краја јуна ове године обра-

сце у варијанти CY/SRB приреди и достави српској страни.

Утврђивањем двојезичних образаца створене су све правне претпоставке за несметану примену Споразума, што је свакако најбитније за осигуранике из ове две државе.

Разговори су вођени у пријатељској атмосфери и међусобном разумевању и договорено је да се следећи сусрети органа за везу одрже на Кипру, у термину који ће бити накнадно утврђен.

Г. О.

НОВИНЕ КОЈЕ ДОНОСИ ЗАКОН О СОЦИЈАЛНОЈ ЗАШТИТИ

Реформа социјалних услуга

Већа новчана давања за вишечлана домаћинства, акценат на развоју социјалних услуга у оквиру локалне заједнице

Мада се у Србији већ годинама говори о потреби реформе система социјалне заштите, интензивније је на томе почело да се ради пре две године. Народна скупштина Републике Србије је, 31. марта ове године, усвојила нови Закон о социјалној заштити, а његова примена почела је 12. априла.

– Закон о социјалној заштити доноси пет великих нивоа промена. То су промене у институционалној и регулаторној сфери, јачање ванинституционалне заштите, повећање новчаних накнада за сиромашне, промене у финансирању и успостављање другачије систематике законског текста и терминологије. И већу новчану помоћ за сиромашне – наглашава Сузана Пауновић, помоћник министра рада и социјалне политике.

Новчана социјална помоћ као накнада која је намењена заштити најсиромашнијих слојева становништва истоветна је са накнадама које су се у претходним законским решењима називале материјално обезбеђење, односно материјално обезбеђење породице, али је разлика у томе што нова законска решења омогућавају повећање бро-

Сузана Пауновић

ја корисника, већи обухват сиромашних, као и већа новчана давања за постојеће кориснике. Промене ће се, пре свега, одразити на вишечлана домаћинства, домаћинства у којима су сви чланови неспособни за рад и на једнородитељске породице. Према досадашњим решењима, износ укупне социјалне помоћи се веома мало повећавао са повећањем броја чланова домаћинства, па је тако четворочлана породица добијала свега седам одсто већу помоћ од оне коју је добијало трочлано домаћинство, а висина новчане помоћи била је истоветна и за дете и за одраслу особу.

Нови закон уводи појам основнице у номиналном износу, што подразумева да се, у зависно-

сти од старосне структуре и састава домаћинства, за свако домаћинство, множењем одговарајућим коефицијентима, добијају нивои цензуса/износа социјалне помоћи. Уместо коефицијента 0,37 за двочлана и трочлана домаћинства, а 0,12 за четворочлана и петочлана, према новом законском решењу, за сваког додатног члана домаћинства основица се увећава – за 0,5 за одраслог, а 0,3 за дете.

Додатно, новчана социјална помоћ увећава се за 20 одсто за појединца, односно домаћинство у коме су сви чланови неспособни за рад, као и за сахране родитеље са једним или двоје малолетне деце. Проширен је и појам лица која су неспособна за рад, па су тако у

Лиценцирање

Како нови закон посебну пажњу поклања квалитету стручног рада и контроли и квалитету услуга које се обезбеђују у систему социјалне заштите, за све оне који обављају послове из области социјалних делатности, било да су у јавном, цивилном или приватном сектору, предвиђено је оснивање Социјалне коморе. Она ће издавати, обновљати и одузимати лиценцу радницима у социјалној заштити и водити регистар чланова. Лиценце би се издавале на шест година а лиценцирању подлежу организације које пружају услуге у заједници, услуге породичног смештаја и усвојење, као и услуге домског смештаја. Битна новина Закона огледа се и у томе што се уводи систем акредитација програма обуке намењен стручним радницима у социјалној заштити, чиме се, како се сматра, унапређује квалитет услуга социјалне заштите.

ову скупину укључени и млади на школовању на терцијарном нивоу образовања, лица која се брину о члану са тежим или тешким инвалидитетом и труднице.

Новина је и да шесточлано, а не петочлано домаћинство остварује право на помоћ за најмање шест, а не пет чланова, како је било до сада. Уместо индексирања сваког месеца, по новим законским решењима индексирање ће бити два пута

Хранитељство

Тренутно је 5.700 деце без родитељског старања смештено у 3.600 хранитељских породица. Циљ друштва је да се повећа број хранитељских породица, а посебно да се развије хранитељство за децу са сметњама у развоју и за стара лица.

Сеоска старачка домаћинства

Право на новчану помоћ имаће сеоска старачка домаћинства уколико (поред услова које морају да испуњавају) немају више од једног хектара земље, уместо пола хектара, како је било до сада.

Финансирање

За примену мера које предвиђа Закон потребно је за ову годину 4,5 милијарди динара. За сада је обезбеђено 2,7 милијарди, будући да је Закон почео да се примењује од 12. априла.

годишње са индексом потрошачких цена.

Процењује се да ће нова решења знатно повећати број домаћинства корисника социјалне помоћи. Према симулацијама спроведеним на основу података Анкете о животном стандарду становништва, максимално повећање броја корисника може да износи и 60 одсто.

– Како нови закон акценат ставља на развој система услуга у заједници, а смештај у установе (домове) види само као једну од услуга која се не може обезбедити у неком другом облику, у циљу подстицања развоја ван-институционалних услуга на локалном нивоу предвиђена су три типа наменских трансфера средстава из буџета Републике које ће локалне самоуправе (општине) моћи да користе за развој услуга социјалне заштите у њиховој надлежности. За први тип наменских трансфера моћи ће да конкуришу најсиромашније општине и градови, а таквих је 38 у Србији; други тип је намењен локалним самоуправама у којима се налазе установе за домски смештај које смањују своје капацитета и пребацују их у ван-институционалне услуге. Наменски трансфери би требало да омогуће покривање транзиционих трошкова које овакви процеси неминовно намећу. У наредном периоду ови трансфери ће, пре свега, бити намењени општинама у којима се налазе домови за децу без родитељског старања, у којима је процес трансформације био посебно интензиван у спровођењу реформи. Трећи тип наменских трансфера намењен је развоју услуга за које још нису дефинисани стандарди, а за које ће постојати посебан интерес на националном нивоу, иако не морају нужно да буду идентификоване на локалном нивоу. Подзаконским актима утврдиће се висина наменских трансфера, критеријуми за њихову расподелу, критеријуми за учешће локалних самоуправа и динамика преноса средстава – објаснила је на крају разговора Сузана Пауновић, помоћник министра рада и социјалне политике.

Миланка Иванчајић

ФОРУМ „ПРИВРЕДА И ЗДРАВЉЕ” У КОВИЛОВУ

Редовном контролом до здравих радника

Економичније је једном годишње платити запосленима систематски преглед који пружа могућности за рано откривање и правовремено лечење болести него плаћати дуга боловања

У организацији Клуба привредника општине Палилула, Дома здравља „Др Милутин Ивковић”, а под покровитељством ове београдске општине и спортског центра „Ковилово”, крајем маја одржан је форум на тему „Привреда и здравље”.

Београдски спортски центар „Ковилово”

Форум је био прилика да се, представљајући активности ДЗ „Др Милутин Ивковић” на успостављању сарадње са привредним субјектима, покажу успешни модели сарадње чија је корист двосмерна: за сектор здравства, али и за привреднике, јер је здрав колектив предуслов ефикасног и продуктивног рада. Поздрављајући присутне, Данило Башић, председник ГО Палилула, оценио је да су овакви скупови важни за добро функционисање институција домова здравља и њихову

успешну сарадњу са привредним субјектима.

Скуп је и био посвећен међусобном односу ова два важна друштвена сектора и начинима успешне међусобне сарадње. Скренута је пажња како на сам проблем превентиве, која је у здравству један од основних принципа функционисања, тако и на све оне погодности које привреди на локалном нивоу може квалитетно и стручно да пружи дом здравља. Ово је посебно корисно за привреднике у кризним временима када послодавци превасходно размишљају о контроли трошкова, а систематски прегледи радника су често начин за уштеду. Јер, у

маку су они потребни. Јер, чуло се на форуму, синдикати често захтевају од лекара да систематски преглед садржи неке скупе и најчешће непотребне дијагностичке методе: прегледе скенером, магнетну резонанцу, ултразвучне прегледе, разна друга снимања... Ови прегледи, осим што су скупи, обично су и непотребни за већину запослених, а могу бити и штетни за оне који немају медицинских индикација да се подвргну оваквим анализама. Зато је неопходно установити шта је то што један систематски преглед оптимално треба да садржи да би лекар стекао увид у опште здравствено стање запосленог. Тек ако се на таквом пре-

сваком случају је економичније једном годишње омогућити и платити запосленима систематски преглед који пружа могућности за рано откривање и правовремено лечење болести, него имати радника на боловању дугом неколико месеци, па и годину дана.

Наглашена је и потреба за одређеном врстом прописа којима би било регулисано шта тачно подразумевају систематски прегледи радника, ко може да их обавља и у ком временском раз-

гледу установи да неком од радника треба урадити и додатне анализе, снимања или било шта друго, био би упућен на даља испитивања. Тако би се избегли и непотребно високи трошкови фирме за скупе и дијагнозом непоткрепљене анализе, људи би били поштеђени снимања и прегледа који им нису неопходни, а они којима је заиста потребно сигурно би били упућени на даља додатна испитивања, закључак је првог Форума „Привреда и здравље”.

В. А.

СКУПШТИНА ОПШТИНСКОГ УДРУЖЕЊА ПЕНЗИОНЕРА СРЕМСКЕ МИТРОВИЦЕ

Бесплатан градски превоз старијима од 65

Бранислав Недимовић, градоначелник Сремске Митровице, обавестио је присутне на редовној годишњој Скупштини Општинског удружења пензионера, одржаној 27. маја, да је потписан уговор са градским превозником „Генералијем“ на основу којег сви митровачки сениори – старији од 65 година, од 1. јуна имају право на бесплатну вожњу у локалу. Они ће, ипак, имати мање трошкове приликом израде картице за бесплатан превоз на шалтерима овог превозника.

Према речима Мирјане Тресканице, председнице овог удружења које броји око 5.000 чланова, поменута погодност за припаднике трећег доба у Сремској Митровици резултат је ранијих договора са градоначелником. Међутим, Општинско удружење пензионера припремило је и нове предлоге локалној самоуправи у циљу проширења броја корисника овог бенефита, али и за обезбеђење других видова помоћи материјално најугроженијим бакама и декама на општини. Јер, 63 одсто од око 15.000 митровачких пензионера и 952 корисника 50 одсто делимичне инвалидске пензије, месечно прима мање од износа просечне пензије у Србији.

Конкретно, до краја године обавиће се разговори да се бесплатан превоз обезбеди и за житеље 24 места митровачке општине, као и да најстарији четири пута годишње добију бесплатан превоз у међуградском

Мирјана Тресканица

саобраћају, и да се материјално најугроженијима поклоне дрва за грејање за наредну зиму. Мирјана Тресканица очекује и да се пензионерима који месечно примају између 12.077 (за оне који примају до овог износа предвиђена је помоћ Владе Војводине) и 15.000 динара додели макар једнократна новчана помоћ.

Осим градоначелника Сремске Митровице, који је први пут био гост на оваквом скупу, Скупштини Удружења присуствовао је и

Стеван Рамаков, председник Општинског већа Самосталног синдиката Војводине. На седници су усвојени и финансијски извештаји и Извештај о раду за прошлу годину, као и План рада за 2011. Чланови Удружења су посебно задовољни резултатима овогодишње Скупштине јер их је локална самоуправа прихватила као равноправне саговорнике у решавању проблема старијих из овог највећег сремског града.

Мирослав Мектеровић

СВРЉИГ

Разрешен секретар Удружења

Већином гласова чланова Извршног одбора Удружења пензионера општине Сврљиг, 11. маја, разрешен је дужности досадашњи секретар, Сениша Крстић, који је ту функцију обављао од августа прошле године, када су одржани избори.

После разрешења, у разговору са председником Удружења, Миленком Петровићем, и Сенишом Крстићем, сазнали смо да је Крстић још 14. априла ове године Извршном одбору поднео неопозиву оставку из личних разлога, не желећи да прихвати никакве уцене и нагодбе. Сво-

је разлоге доставиће у писаној форми Скупштини Удружења пензионера општине Сврљиг.

Миленко Петровић, председник Удружења, који по Статуту и предлаже секретара, каже да је

задовољан сарадњом са Крстићем и из тог разлога није хтео да стави на дневни ред његову оставку. Међутим, сама подела у Извршном одбору и расправе довеле су до прегласавања и разрешења.

Према Статуту Удружења пензионера општине Сврљиг, следи избор новог секретара. На питање да ли неко са стране жели да унесе немире у редове руководства најстарије популације која броји око 5.000 чланова, Петровић је одговорио да је „све могуће“.

С. Ђорђевић

Валцером против хендикепа

У Војводини је, од 23. до 28. маја, обележена Недеља борбе против дистрофије. Кроз ову традиционалну манифестацију, коју је још 1973. године установила Европска организација дистрофичара (EAMDA) и од тада се одржава у свим земљама Европе, јавност се информира о проблемима са којима се суочавају особе оболеле од прогресивне неуромишићне болести, али и о њиховим правима и могућностима. У Србији живи око 1.700 дистрофичара.

Савез дистрофичара Војводине, са својих шест организација, усмерио је ове године активности на промовисање новог Закона о социјалној заштити. Савез сматра да је овај закон значајан за дистрофичаре и остале категорије особа са телесним инвалидитетом јер први пут у Србији уводи у систем услуге подршке особама са инвалидитетом (ОСИ), а пре свега сервис персоналних асистената. Такође, први пут је уведено и право на посебну новчану накнаду за незапослене родитеље који негују дете које је остварило право на увећани додаток за помоћ и негу другог лица. Пошто је социјална заштита кроз измене у закону децентрализована, неопходно је и да се организације ОСИ ангажују на представљању и развијању услуга сервиса персоналних асистената у локалним срединама.

Током обележавања ове манифестације, у Скупштини Војводине је, 24. маја, одржан скуп на коме су истакнути проблеми са којима се у нашој средини сусрећу људи са хен-

дикепом. Најчешће су то социјални, здравствени, али и практични проблеми, као што су архитектонске баријере са којима се они сусрећу у јавним установама и предузећима. На скупу је представљен и пројекат „Гурло“, који подржава сервисну мрежу и радионицу за развијање и изнајмавање средстава помоћи при запошљавању и прилагођавању на самосталан начин живота инвалида.

С друге стране, Удружење дистрофичара Јужнобачког округа је, програмом завршне манифестације „Недеље борбе против дистрофије“, одржане 27. маја на Тргу слободе у

Новом Саду, приказало суграђанима могућности и таленте које имају и могу да развију особе оболеле од мишићне дистрофије. Наступили су плесачи у колицима из плесне групе „Rollin Dancers-kombi“ из Будимпеште, инклузивни хор ИСОН, под диригентском палицом Мише Близанца, и солиста Златко Рибарић, члан овог удружења.

Публика је бурним аплаузима пропратила свако извођење, што је била и најбоља награда за приказани раскошни таленат и уметће ових уметника са физичким хендикепом.

М. Мекеровић

ИЗБОРНА СКУПШТИНА УДРУЖЕЊА ПЕНЗИОНЕРА ЛЕСКОВЦА

Здравковић поново председник

Удружење пензионера општине Лесковац изабрало је нови Управни одбор, председника и потпредседника, који ће руководити овом организацијом у наредном четворогодишњем периоду. Нови – стари председник је Братислав Здравковић, а потпредседник Љубиша Стевановић, одлучено је на недавној Изборној скупштини Удружења, у чијем раду је учествовало 109 делегата, који су представљали 65 месних организација.

– Помоћ, посебно најсиромашнијим члановима,

биће и надаље најважнија обавеза – каже Братислав Здравковић, председник, који је за досадашњи рад добио највишу оцену.

Братислав Здравковић

Удружење пензионера има око 8.500 чланова од којих највећи број живи у Лесковцу и већим местима ове општине, доста њих прима минималну пензију, а многи су усамљени и тешко болесни. На Изборној скупштини Удружења донета је одлука да чланарина убудуће буде 20 уместо досадашњих 15 динара, уз образложење руководства да је потребно сакупити нешто више средстава да би се помогло најсиромашнијим члановима ове организације.

Д. Коцић

НОВИ ПРОЈЕКАТ ПРЕКОГРАНИЧНЕ САРАДЊЕ СУБОТИЦЕ И СЕГЕДИНА

Регионални рехабилитациони центар

Почетком јуна, на позив декана Неуролошке клинике Универзитета у Сегедину, др Вечеи Ласла, директор Геронтолошког центра из Суботице, др Ненад Иванишевић, и тим за пројекат боравили су у једнодневну посету овој образовној институцији. Тема сусрета било је успостављање будуће прекограничне сарадње ради заједничког учешћа на пројекту „Регионални рехабилитациони центар“. Основни циљ овог пројекта јесте рехабилитација пацијената након цереброваскуларног инсульта (можданог удара).

Следећи сусрет је у Суботици, у септембру, када се очекује потписивање споразума о сарадњи, уз учешће на Европским прекограничним пројектима.

И. М.

ОПАСНОСТ ОД ДИСКРИМИНАЦИЈЕ СТАРИХ

Емпатија – кључ међуљудских односа

Непрепознавање туђих емоција је главни недостатак емоционалне интелигенције и поражавајуће одсуство људскости

Осмеси доминирају над свим другим изразима јер наш ум воли срећна лица и брже и спремније их препознаје од негативних израза. Осмех, леп гест, топла реч могу да нас заиста учине бољим и срећнијим људима, без обзира на реторику модерног времена, а психоаналитичар Пол Екерман наводи да се можемо смејати на чак осамнаест начина.

Живот у савременом свету, диктиран све бржим темпом, оставља нам мало времена и тек трачак наде за непосредно и присно опхођење. Немогућност да се препознају туђе емоције представља основни недостатак емоционалне интелигенције и не само фокусираност на сопствену личност, него и поражавајуће одсуство хуманости. Брзина је потиснула живи разговор и предност дала СМС порукама и интернет комуникацији, а вештина да се читају невербални знакови, односно тон у гласу, покрет, израз лица, поглед, основ је за предосећање туђих емоција. Ако се вратимо на наводе Пола Екермана и његове врсте смеха, намеће се питање може ли језик СМС порука, са просечно четири до шест емотикона коришћених у мобилном телефону, дочарати спектар људских осећања.

Истраживање спроведено за потребе пројекта „Подршка спровођењу антидискриминационог законодавства и медијације у Србији“, који се реализује у сарадњи Министарства рада и социјалне политике и Програма УН за развој, а уз финансијску подршку ЕУ, обухватило је 433 испитаника од

15 до 25 година. Ова студија је показала да када је реч о највише дискриминисаним групама, грађани Србије најчешће наводе Роме (иако нешто мање у односу на 2009. годину, 45 одсто у односу на ранијих 50), потом следе сиромашни, особе са инвалидитетом, жене и, што нас најалост не чуди, старије особе. Термин ејџизам и код нас све више улази у употребу а означава процес систематске дискриминације људи само зато што су стари, и сличан је расизму који је условљен бојом коже. „Ејџиста“ доживљава старе особе као напорне, конзервативне, мрзовољне, успорене.

Ако се потрудимо да разумемо старије људе у окружењу, у породици, комшилуку, и сами ћемо се осећати боље. Емпатија није пуко саосећање или трендовско декларативно поистовећивање са проблемима других, она изискује пре свега препознавање сопствених емоција. Као што су старији заслужили своју пензију, заслужили су и уважавање друштва, поштовање и већи степен толерације млађих спрам њихових година. Ејџизам чак, иако закон прописује супротно, етикетира пензионере као неспособне за рад.

Заправо, пожељно је да старији од 65 година раде тамо где ће њихово искуство доћи до изражаја, као консултанти, или где нема довољно младих за извршење по-

словних задатака. Истраживања су, штавише, показала да старији радници мање одсуствују с посла и мање мењају радна места, да

проузрокују мањи број несрећа и да су неретко продуктивнији од млађих.

Разумевање других људи је везано за све аспекте живота. Емпатија је кључ успешне интеракције са другима, односно узајамног деловања, и она се вежба и усавршава. Најзад, емпатија је, поред осталог, основа за вођење преговора, за мотивацију запослених и

Шта је ејџизам

Ејџизам спада међу најраспрострањеније облике дискриминације у савременом свету, а подразумева дискриминасње појединаца само зато што припадају старосној групи трећег доба. Где је граница трећег доба зависи од културе, нивоа развијености друштва, друштвеног богатства и демократских потенцијала. Данас се под трећим добом у Европи подразумева животни период у коме људи завршавају активни радни век и одлазе у пензију, дакле од половине шездесетих или почетка седамдесетих година живота. Занемаривање потреба људи трећег доба има и повратни утицај на њихову перцепцију властите личности, па су старачке депресије најчешће условљене порукама које друштво упућује овим особама. Управо однос према старима, као и однос према деци, показује колико су етички принципи уграђени у функционисање једне заједнице. Али, с обзиром на то да се животни век продужава и да људи могу да буду активни још извесан број година, развијена друштва се све више организују тако да и старији имају прилике да и даље живе активно, развијају властите капацитете и не осећају се искљученим из заједнице.

успешан менаџмент. Иако је често одбацивана уз речи „мене занима само мој интерес“, емпатија је на високој цени према свим озбиљнијим студијама неурологије, психологије, али и менаџмента. Емпатичност је вештина која није везана само за породицу, већ и за пословно окружење, а наука одавно више не дефинише запослене као пуку радну снагу него као људски капитал.

Јелена Оцић

РАЧУНАЈТЕ НА РАЧУНАРЕ

AERO

„Authentic, Energetic, Reflective, Open”

Када је у питању дизајн – изглед оперативног система Windows 7, прва ствар коју примећујемо је нови интерфејс назван AERO („Authentic, Energetic, Reflective, Open”). Windows 7 је први Microsoft-ов оперативни систем чији је интерфејс заснован на развојном оквиру (framework) Windows Presentation Foundation, познатијем под именом Avalon, који нуди прилично занимљиве могућности међу којима је на првом месту рад са векторском графиком. WPF омогућава интересантне ефекте попут прозирности, ротирања графичких елемената, њихово деформисање како би се постигао ефекат перспективе, као и многе друге ефекте који су дискретно имплементирани у AERO.

Уколико имамо више отворених прозора, можемо да добијемо један од најинтересантнијих ефеката притиском на комбинацију тастера Win+Tab. Сви отворени прозори који се налазе на таскбару приказују се на екрану у 3-Д перспективи, а тренутни изглед прозора се ажурира у реалном времену. Такође, комбинацијом тастера Win+Tab можемо да мењамо редослед прозора на екрану. Када кликнемо на жељени прозор који је приказан у 3-Д перспективи, он се први појави на екрану, а на таскбару (средишњем делу траке за брзо активирање) приказују се програми и документи који су отворени – враћамо се у 2-Д приказ. Уколико имамо више отворених прозора, а желимо да видимо садржај десктопа, курсор миша доведемо на дугме Show desktop у десном углу таскбара и сви прозори ће постати провидни – стакласти. Приликом преласка миша са једног на други прозор додатно се осветљава прозор на коме се тренутно налазимо.

AERO доноси и могућност да мењамо изглед коришћењем тема, која је у ранијим верзијама Windowsa ипак била превише скучена и нефункционална. Са естетске тачке гледишта AERO се показао као изузетно пријатан. Нови интерфејс је далеко прегледнији и има бољи визуелни доживљај од графичких интерфејса у ранијим верзијама оперативног система Windows.

Трикови на десктопу

На екрану имамо три отворена прозора у програму Internet Explorer – слике Blues Brothers, Jimi Hendrix и Janis Joplin. Приказаћемо вам шта све можемо да урадимо са овим прозорима користећи разне потезе мишем:

1. уколико желимо да нам на екрану остане само активан прозор поступак је:

а) курсор миша доведемо на насловну линију прозора који желимо да остане (Jimi Hendrix);

б) притиснемо и држимо леви тастер;

ц) подрмамо мишем прозор на коме се налазимо;

д) остали прозори спуштају се на таскбар (Blues Brothers и Janis Joplin);

е) на екрану остаје само жељени прозор (Jimi Hendrix);

2. уколико желимо да упоређујемо два прозора, морамо да поставимо сваки на половину екрана по следећем поступку:

а) курсор миша доведемо на насловну линију прозора који желимо да поставимо на десну половину екрана (Blues Brothers);

б) притиснемо и држимо леви тастер;

ц) мало јаче повучемо миша тако да уда-ри у десну ивицу екрана;

д) прозор ће се проширити тачно на десној половини екрана (Blues Brothers);

е) курсор миша доведемо на насловну линију прозора који желимо да поставимо на леву половину екрана (Janis Joplin);

ф) притиснемо и држимо леви тастер;

г) мало јаче повучемо миша тако да удари у леву ивицу екрана;

х) прозор ће се проширити тачно на левој половини екрана (Janis Joplin);

3. уколико желимо да проширимо прозор преко целог екрана, поступак је:

а) курсор миша доведемо на насловну линију прозора који желимо да поставимо преко целог екрана (Jimi Hendrix);

б) притиснемо и држимо леви тастер;

ц) мало јаче повучемо миша, тако да удари у горњу ивицу екрана;

д) прозор ће се проширити преко целог екрана (Jimi Hendrix);

4. уколико желимо да проширимо прозор по висини екрана поступак је:

а) курсор миша доведемо на горњу ивицу насловне линије прозора који желимо да проширимо по висини екрана (Blues Brothers);

б) када се појави дупла стрелица, притиснемо и држимо леви тастер;

ц) повлачимо горњу ивицу прозора ка врху екрана;

д) када дођемо до врха екрана, прозор се проширује по висини екрана а дужина му остаје иста.

Наставиће се

Предраг Јовановић

Поврће и још понешто

Чорба од празилука

(за четири особе)

Време припреме: око 60 минута

Састојци: неколико кашика уља, 400 гр празилука, главица црног лука, 350 гр кромпира, 600 мл пилеће супе, со, бибер, морски орашчић.

Припрема: На уљу издинстати ситно исецкан празилук и црни лук, да омекшају. Изрендати кромпир (или исецкати на ситне коцкице). Налити пилећом супом и пустити да прокључа. Смањити температуру, поклопити и кувати још око 40 минута. Готову чорбу испасирати. Кратко вратити на шпорет, додати со и бибер по укусу, а пре служења посути ренданим морским орашчићем.

Напомена: Ову чорбу не морате пасирати, већ је можете послужити такву каква јесте. Такође, чорба се може посути издробљеним фета сиром.

Гибаница са поврћем

(за осам особа)

Време припреме: 60 минута

Састојци: 500 гр танких кора за питу, 1-2 дл уља, 150 гр кромпира, 100 гр целера, 200 гр шаргарепе, већа главица црног лука, 100 гр шунке, 200 гр сира, 4-5 јаја, четири децилитра млека, два децилитра павлаке, веза першуна, со, бибер.

Припрема: Поврће очистити, опрати, просушити крпом. Изрендати га на крупно. Шунку исецкати на коцкице. Исецкати лук и пропржити на уљу. Додати рендано поврће и динстати га да мало омекша. Оставити да се охлади. Изгњечити сир, додати павлаку, шунку, умућена јаја, млеко, сецкани першун, со, бибер и добро измешати са поврћем.

У подмазан плех ставити три коре, тако да пређу преко ивице плеха. Оставити две целе коре за одозго. Остале коре исецкати и гужване умакати у фил. Коре ређати у плех. По завршетку пребацити крајеве на унутра. Оне две коре ставити одозго и добро ушушкати. Премазати мало уљем и боцнути виљушком на два-три места. Пећи на 220-250 степени, да лепо порумени. Печену гибаницу мало попрскати водом.

Напомена: Ова гибаница је идеална за вечеру.

Гнезда од шаргарепе и кромпира

(за четири особе)

Време припреме: 20 минута

Састојци: 400 гр шаргарепе, 400 гр кромпира, већа главица црног лука, две кашике сецканог першуновог листа, једно јаје, 100 гр брашна, вегета, со, бибер, уље за пржење.

Припрема: Очистити шаргарепу, кромпир и лук, па изрендати. Додати першун и зачине. Рукама исецкати. Додати јаје и брашно и све лепо сјединити. Загрејати уље, масу вадити већом кашиком (мало спљоштити). Пржити 6-7 мин. и вадити на папирну салвету да се оцеде.

Напомена: Могу се јести уз све врсте салате.

Шишарке

(за целу породицу)

Време припреме: 15 минута

Састојци: 200 гр чоколаде, 200 гр еурокрема, 150 гр кикирикија, 150 гр лешника.

Припрема: Чоколаду отопити на пари, додати еуро крем, крупно сецкани кикирики и лешник. На папиру за печење правити кашичицом гомилице. Оставити да се осуше (до сутрадан). Од ове мере изађе око 50 комада.

Рагу од пилеће цигерице

(за четири особе)

Време припреме: 30 минута

Састојци: 400-500 гр пилеће цигерице, 100 гр сланине, главица црног лука, две кашике брашна, две кашике уља, четири кашике слаткастог вина, 150 мл пилећег бујона, зачини, листићи жалфије.

Припрема: Цигерици одстранити жилице, исећи је на 2-3 дела, затим уваљати у брашно. Сланину исецкати на коцкице. Лук исећи на колутове. Загрејати уље и цигерицу пржити 4-5 минута, а затим је извадити. На истом уљу пржити сланину и лук да добију лепу жуту боју. Додати вино и пилећи бујон. У то вратити цигерицу и још мало динстати. Листиће жалфије опрати и осушити папирним убрсом, а затим додати цигерици.

Напомена: Уз овако спремљену цигерицу најбоље као додатак иде барени пиринач или пире кромпир. Од салата – зелена.

Припремила: С. Д.

Летовање на Видику

Шта мени самој треба: тек понека ситница за мазање, неке папучице, сандалице, патике неке за спорт, два купаћа, хаљиница за плажу, шорцић, сукњица, мајчице... и неки еврић за клопу и изласке

Види, бакасице, иако смо озбиљно бацали сумњу да ће се ове године то уопште догодити због онолико лошег времена малтене до пре неки дан, лето нам се некако иза леђа дошњало и сад нам је одједном врућина и баш је претопло, спарно, тешко и што не падне та киша да се освежимо мало... Слушам и не верујем својим ушима. Па, народу се баш никако не може угодити. На све живо има примедбе, притужбе и жалбе, па ето и на време на које ионако нико жив не може да утиче, нити да ту ма шта промени. (А, опет, оно на шта бисмо могли, мислим као народ, да утичемо и да евентуално и променимо, пуштамо да траје како смо навикли чак и ако никако није добро и треба га мењати. При том не мислим само на политику о којој слушам од кад знам за себе, као и о кризи, већ и на чистоћу наших улица, река, градова и те ствари.)

Нисам уствари хтела да ти причам о топлем времену, него о томе како кад почну летње температуре и сунце засија једино што ми пада на памет јесте купање, плажа, сладолед и слично, значи све осим посла и учења (што најалост морам). Па се опет присећам (слушај мене, као да имам сто година) кад сам била мала, некако се знало: лето на помолу а мама и тата већ испланирали летовање, где ћемо, како ћемо, с ким... Приче није било о томе да се не иде никуд, а летовања су трајала две недеље јер „мање нема сврхе, таман се деца прилагоде, враћај се кући, без 15 дана нема говора“, причала би мама са пријатељицама, а ја упијала као сунђер.

Сада баш и немам такве критеријуме, дај шта даш, недељу дана океј, боље ишта него ништа, само некако и тих недељу дана ми ове године не изгледа баш стопроцентно сигурно. Све се плашим да ћу да извисим. Како због чега, бакасице, па због пара, шта би друго могло да ме спречи. Некако све скупо, а плате туга једна, па још и факс мора да се плаћа, испити, и све се стрпа у то летње време, јунски рок, па одмах септембарски. А за море ти опет треба свашта – да се спремиш, па да уплатиш, па кинта за понети... Просто ме мозак заболи кад почнем о томе да мислим. Шта кажеш, имаш и ти неки динар да донираш, уштедела од пензије. Како ти је то, миле ти мајке, успело са том пензијицом. А то, не идеш увече у град, не треба ти фризер, маникир, педикир, ни три пара нове обуће, ни тренди гардероба, па остане од клопе и лекова. Па, добро кад си баш запела, ајде узећу. И шта мислиш, и мама и тата ће да се отворе за неку лову, причала си с њима. Е, то ми је онда већ довољно да имам тамо за клопу и ово-оно, а могу да уплатим неки аранжман на рате преко агенције.

Видиш, у праву си ти, није лоше некад попричати с тобом, чују се добре идеје и паметни савети. Ма не, није ми на памет пало да ти зато причам како нећу моћи овог лета на море него, ето, просто запричала се о врућини па летовање само од себе, некако дошло на дневни ред. Имаш ти право, што да не идем – кад ћу ако нећу сад, док сам млада, сама, нема деце, мужа, шта мени самој треба. Тек понека ситница за мазање, неке папучице, сандалице, патике неке

КАЖЕ МИ МОЈА УЊУКА

за спорт, два купаћа (па да променим кад је један мокар), хаљиница за плажу, шорцић неки, сукњица, мајчице... Ма ништа нарочито, кажем ти, а и тамо, неки еврић за клопу, увече за провод и то је то. Тачно тако, сад је право време, ваљда ми се неће ићи на море кад будем у твојим годинама. Па то, мислим, могла би ти у бању, али пошто ти се овог лета не иде, ти ћеш то мени да даш за море. Важи онда, али следеће године обавезно ти идеш у бању, а ја ћу већ од јесени да штекам по неки динар да имам за летовање. Шта кажеш, то сам рекла и прошле године. Није баш да се сећам, али нека буде да је тако. Само некако нисам могла ништа да уштекам, напала ова криза на нас па све оде на то мало шминке и гардеробе и тек покоји излазак. А и кад сам оно за новака мало скочила до Беча на пар дана, истрошила сам се, знаш. Али, од јесени окрећем лист и за следећу годину сам мирна кад море дође на ред.

Е, баш ти хвала, бакасице, што си ми отворила очи и наговорила ме да идем. И за лову ти хвала, наравно, а сад морам да журићу да тражим добру агенцију која има неки згодан аранжманчић, да јавим свима из друштва да утаначимо време које нам одговара, да закажем мало соларијума да се припремим, нећу ваљда овако бела да кренем на море, да... ма сто ствари треба да обавим. Љубац, бакасице, видимо се пре него што кренем.

Бака Мара

ЧОВЕКОВ НАЈВЕРНИЈИ ПРИЈАТЕЉ КАО ПОТРОШАЧКА МЕТА

Псећи живот на високој нози

Неуздрмана кризом, индустрија намењена муштеријама посебне врсте бележи стални раст, као што расте и број власника паса, мачака и осталих кућних животиња

„Љубимци знају зашто“, поручује реклама за Пет центар у близини новобеоградског бувака, са симпатичним далматинцем као заштитним знаком и широком понудом производа за исхрану, козметичку негу и игру, свеукупно „око 9.000 артикала за здрав и квалитетан живот“ четвороножних човекових дружбеника и њихове животињске сабраће.

За љубимце (енглески израз „пет“ се односи на све животиње које деле животни простор са људима у сврху дружења и пажења, при чему су пси и мачке најпопуларнији) нисмо баш сигурни, али трговци свакако знају зашто.

Ако је неко тржиште, код нас и у свету, одолело глобалној кризи и упркос рецесији и наметнутој штедњи наставило да цвета, онда су то управо послови производње и продаје потрепштине и луксузних непотрепштине за мезимце, а нарочито псе.

Некадашњи доброћудни, не много захтевни кућни створови претворени су, не својом кривицом, наравно, у статусне симболе и муштерије око којих се надмећу фирме звучних имена, а обрћу огромне паре.

Према најновијим подацима Америчке асоцијације произвођача „пет-продуката“, Американци су (а скоро 73 милиона домаћинстава, или 62 одсто, у кући има и додатне „чланове“) прошле године на своје љубимце потрошили 47,7 милијарди долара, (1994. је тај трошак био готово три пута мањи – 17 милијарди), а до краја 2011. године у овој индустрији очекује се пораст профита од пет одсто.

Трошкови су обухватили храну и друге пратеће ставке, затим ветеринарске услуге, али и допунске издатке за чишћење зуба, негу, дотеривање и разне третмане. У моди су, рецимо, спа центри, где се разбарушени клијенти са четири шапе подвргавају масажи, јоги, педикирском сређивању, ароматерапији, а поједини амбициозни власници своје миљенике, несвесне привилегованог статуса, предају у руке пет-стилицима, да их комплетно уреде у складу са текућим модним трендовима.

Све у свему, зависно од аспирација и богатства власника, трошкови могу да достигну неслућене висине, али у просеку Американци годишње на мезимце троше између

200 и 1.800 долара, не рачунајући озбиљније интервенције у случају болести.

Уградња вештачког кука може да стаје и до 10 хиљада долара, наводи се на сајту једног осигуравајућег друштва које рекламира предности сталног осигурања штићеника путем месечног плаћања, чиме се покривају рутински трошкови за редовне ветеринарске и стоматолошке услуге и обезбеђују олакшице у случају потребе већих захвата.

Израчунато је, иначе, да је држање пса (532 долара годишњи просек) скупље од мачке (278 долара), која иначе захтева мање пажење али, као што је познато, заузврат и мање пружа у смислу оданости и емоција.

У нашој култури поседовање пса се дуго, до пре неку деценију, везивало превасходно за сеоско двориште или башту куће у предграђу. Ствари су се мењале постепено, али видно. Мало помало, и домаћинства у градским центрима постајала су богатија за разнородне придошлице, од скупочених расних сорти до обичних авлијанера.

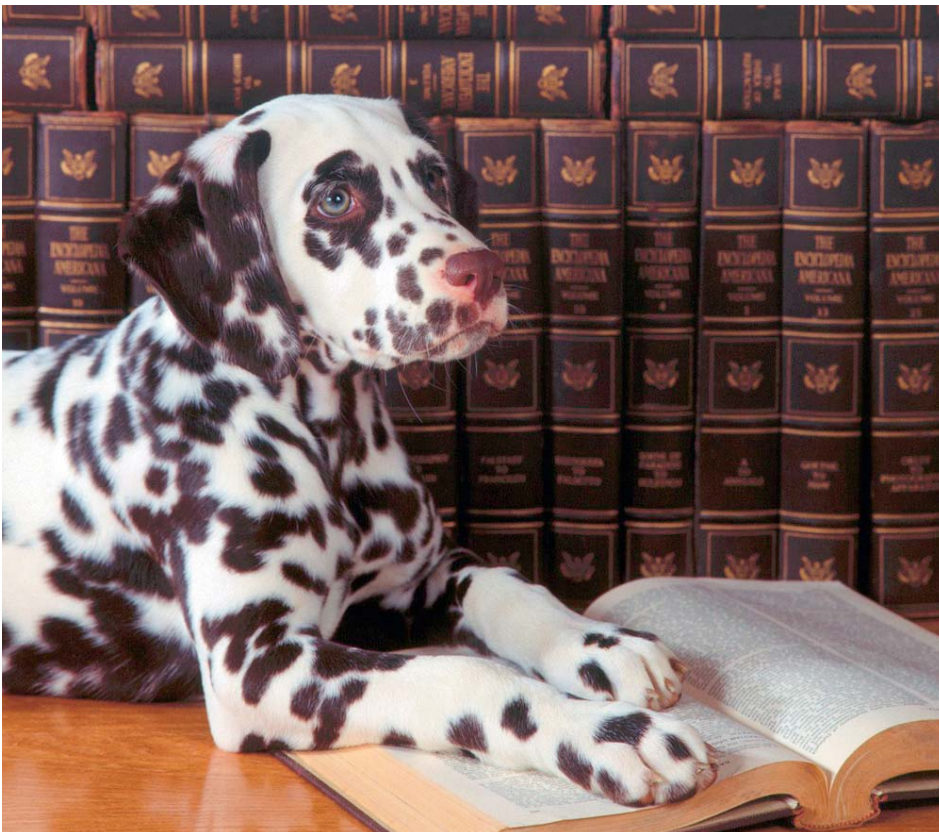
У самом Београду, Нови Београд са својим великим зеленим површинама показао се готово идеалним у том погледу, добивши велики плус код љубитеља и власника паса, од којих су многи одлучили да се преселе на другу страну реке управо због ширине и слободе кретања.

Обавеза свакодневног извођења пса у шетњу, и то најмање два пута дневно, сматра се иначе једном од великих предности када је реч о узимању пса, мада не и једином. Добрих страна има доста и са психолошког, али и са чисто медицинског аспекта. Не само да кућни љубимци, а пси поготово, помажу да се ублажи осећај самоће, већ омогућају и једну врсту социјалног отварања с обзиром да власници паса много лакше ступају у међусобни контакт него усањени шетачи.

Кућни љубимац, затим, самим својим присуством уме да разгали и утиче на поправљање расположења. Научно је утврђено, а истраживања у том правцу ће бити настављена, да пси неке ефикасније помажу у смањењу стреса него што то чине други људи, чак и пријатељи. Штавише, доприносе смањењу систолног крвног притиска (такозваног горњег) на који се рефлектују стрес и тензије. Такође је уочено да је код власника паса стопа преживљавања после инфаркта већа.

Зашто је то тако, може се објаснити бар начелно. Кућни љубимци нам обезбеђују психолошку стабилност јер нас не просуђују већ једноставно воле. Са људима то већ теже иде.

Д. Драгић

Словенци рекли „не”

Према словеначком уставу, предлог закона одбачен на референдуму не може да се поново стави на дневни ред док не протекне најмање годину дана

Прогнозе су се оствариле у још убедљивијем проценту од оног који су показивале анкете. Словенци су на референдуму одржаном у недељу, 5. јуна, са 72 одсто гласова „не” и само 28 одсто „да” одбацили предлог своје владе да се граница за одлазак у пуну пензију са садашњих 58 година за мушкарце, односно 57 за жене, помери на 65 година за оба пола.

Предреферендумске прогнозе су показивале да ће овај предлог бити одбачен али са много мање убедљивом већином од само 55 одсто.

Показало се, међутим, да Словенци у заиста импресивној већини не воле изгледа баш толико да раде, иако су у бившој нам заједничкој држави били на гласу као највреднији.

Уствари, ако се мало боље размисли, референдум са питањем које грађанима оставља да сами изабере да ли ће да раде дуже, вероватно би пропао свуда. Фискална математика нигде није сасвим разумљива, а разлози због којих су баш пензије на удару обично су нека последица у далекој будућности, док су љу-

ди склонији да у обзир узимају само садашњи тренутак.

Референдум о овом питању (и о још два друга: о стројој контроли рада „на црно” и ограничавању приступа архивама тајне полиције из некадашњих времена) показао је да грађани не верују властима, што је, разумљиво, изазвало ликоване опозиције коју предводи стари бунџија на словеначкој политичкој сцени, Јанез Јанша.

– Бирачи су одбацили једно лоше решење јер верују да постоји неко боље – изјавио је Јанша, не објашњавајући које је то боље и потврђујући тиме старо правило да је у ситуацијама када морају да се донесу непопуларне одлуке увек боље бити опозиција него власт.

Плебисцитарно изјашњавање су ипак изнудили синдикати, пре свега највећи међу њима, па је због таквог исхода референдума влада у Љубљани сада дошла у ситуацију да буде између чекића захтева централе Европске уније и наковња сопственог становништва. На пензијској реформи и продужавању радног века инсистирали су и Брисел и Међународни монетарни фонд.

Словенце су да заокруже „да” убеђивали и Ангела Меркел лично (у Немачкој се доба за пензионисање подиже на 67 година), и председник ЕУ, Херман ван Ромпуј, који је подршку влади Борута Пахора исказао личним доласком у Љубљану.

Није помогло ни упозорење луксембуршког премијера Жан Клод Жанкера, који је на челу Одбора министара финансија ЕУ, да ће одлагање примене пензијске реформе имати озбиљне последице на постигнућа Словеније у две декаде њеног постојања као самосталне државе.

Главно питање које је на дневном реду после референдумског неуспеха, јесте да ли ће он изнудити превремене изборе. Редовни доспевају тек у октобру следеће године али се не види како би Пахорова влада, која је парламентарну већину изгубила још у мају, могла да се одржи. У мањински статус гурнуо ју је одлазак коалиционог партнера ДЕСУС-а, партије словеначких пензионера, која је имала седам посланика.

Према словеначком уставу, предлог закона одбачен на ре-

ферендуму не може да се поново стави на дневни ред док не протекне најмање годину дана. У међувремену, са садашњом или неком другом владом, Словенија ће морати да се суочи са реалношћу да су се времена променила и да благостање на које је навикла није нешто што је загарантовано.

Утешно је ипак да се није обистинило страховање да ће кредитни рејтинг Словеније, оцена њене способности да враћа новац који позајмљује, бити умањен. Он је и даље „АА”, не додуше врхунски, али солидан. Промењена је само прогноза: из „позитивне” у „негативну”. У овом погледу Словенија је у друштву са Шпанијом, али је боља од Италије и Португалије.

Пошто је одбачена пензијска реформа, стезање каиша мора да се обави у другим областима. Засад је извесно само једно: да је и Словенија, најбогатија од некадашњих република бивше Југославије, дошла у ситуацију да троши више него што има. То не може да траје унедоглед, а одлагање суочавања са стварношћу нигде није донело добро.

М. Бекин

УДРУЖЕЊЕ ПЕНЗИОНЕРА ОПШТИНЕ ЗЕМУН

Члановима честитке за рођендан

Од укупно 33.884 пензионера, колико их живи у општини Земун, мање од једне трећине, тачније њих 10.537 регистровано је у општинском Удружењу пензионера, па се ова пензионерска организација убраја међу веће у Београду. Мада је формално организовано и делује и ради кроз 15 месних организација ове општине, у практичном раду Удружење наилази на велике потешкоће.

– Земун је једина општина у Београду и Србији у којој нису образоване, на ужој територији града, месне заједнице укинуте још 1996. године, те стога грађани, па тако и наши чланови, немају обезбеђене просторије у којима би се окупљали, дружили и развијали своје активности – истиче Шпиро Безбрадица, председник Удружења пензионера Земун, додајући да су за сада једино место окупљања за више десетина хиљада пензионера просторије код пијаце у Земуну, у Београдској 13.

Нема сумње да је за многе пензионере који живе по ободу општине тешко да долазе у центар Земуна да би платили чланарину или обавили неку другу активност у свом удружењу. Није

Рада Драгичевић и Шпиро Безбрадица

једноставно ни рад месних организација заснивати искључиво на ентузијазму активиста да чланове организују и окупљају их по својим двориштима и кућама ради учлањавања, обавештавања о излетима, набавци намирница, огрева итд. С обзиром на то да је сарадња са локалном самоуправом добра, што показује и општинска донација за опремање просторија Удружења намештајем и потребним средствима за рад, као и то што се председник Земуна прихватио да буде кум на слави Светог архангела Михаила, коју земунски пензионери славе у знак сећања на оснива-

ње првог Среског одбора, 1946. године, није нереално очекивати да ће се општинска управа потрудити да обезбеди и простор за рад месних пензионерских организација.

По речима Раде Драгичевић, секретара Удружења земунских пензионера, протеклу годину обележиле су разноврсне активности.

– У оквиру социјално-хуманитарне помоћи најсиромашнијим пензионерима подељено је више од 200 пакета захваљујући и средствима које је Градска организација пензионера Београда обезбедила у буџету града и

пренела удружењима; 211 наших чланова користило је бесплатан рекреативни одмор преко Фонда ПИО у бањама Србије; организовано је осам здравствених предавања, књижевних вечери и промоција, а захваљујући Активу жена очишћене су и припремљене просторије за рад мушког фризера и очног лекара. Чланови заинтересовани за обиласке могли су да одаберу један од осам излета, колико их је било у понуди, осмочлана екипа учествовала је на Трећој олимпијади пензионера у Сокобањи, а по закључењу уговора о пословно-техничкој сарадњи са „Рекреатурсом“, „Ото-оптиком“, Аутопревозом „ДД Лазаревац“ и другима, чланови су могли да користе одређене бенефите које су споразуми омогућавали.

Оно што председник и секретар Удружења земунских пензионера са задовољством истичу, поред дружења која се одржавају једном месечно, најчешће због прославе рођендана свих који су рођени у том месецу, а којима се појединачно упућују честитке, јесте и недавно оснивање фолклорног ансамбла пензионера под називом „Земун“, којим руководи Бобан Аћимовић.

М. Иванчајић

У РУМСКОМ ГЦ „СРЕМ“

Традиционална сликарска колонија

Штефица Радованов

Геронтолошки центар „Срем“ организовао је сликарску колонију на којој је учествовало 17 уметника из Сремске Митровице и Руме. Као и на претходним колонијама, ова румска установа обезбедила је сликарима материјал за рад, а корисници центра су могли да прате стварање уметничких дела.

Тема 13. колоније била је „Румски пејзажи“, а слике настале током једнодневнег рада уметника биће придодате богатој колекцији ГЦ „Срем“ и красиће зидове овог дома за старе.

Д. Р.

Никола Тртица

Поносни на некадашњу школу

ИзВојно-индустријске школе, која је у Чачку радила од 1948. до 1953. године при предузећу „Боба Милетић”, изашло је више од 300 занатлија (машинбравара, стругара, металоглодача, аутомеханичара) који су били неопходни тадашњој војној индустрији. Школа је била интернатског типа, а наставни кадар се састојао од проверених инжењера и мајстора који су у радионици школе ученике уводили у тајне заната, па није чудо што су „бобовци” касније постајали препознатљиви по стручности и марљивости. Неки су цео радни век провели као занатлије, други су наставили школовање и стекли дипломе виших школа и факултета. Једни су остали у свом крају, друге је посао одвео из завичаја јер су питомци по завршетку трогодишње школе распоређивани у војне фабрике широм некадашње Југославије. Али без обзира на обавезе и удаљеност, није им било тешко да се, најпре на сваких пет, а касније и сваке године окупљају у Чач-

ку и прослављају годишњицу матуре.

Ове године, 21. маја, прославили су 60 година од завршетка школе којом су се поносили читавог живота. У Машинско-саобраћајној школи поздравио их је директор Срећко Албић, а ученици су за слављенике

припремили пригодан рецитал. Срећу и здравље својим школским друговима пожелео је председник организационог одбора, Мића Лукић, професор у пензији и аутор монографије Војно-индустријске школе, а у име локалне управе шездесетогодишњицу матуре честитао им

је председник Скупштине града, Вељко Неговановић. Дружећи се, уз музику и игру, у њима омиљеној кафани „Цар Лазар”, „бобовци” су још једном показали да их, упркос годинама, ведар дух и животна радост нису напустили.

Д. Ч.

КИКИНЂАНИ УТЕМЕЉИЛИ СМОТРУ ИЗВОРНОГ СТВАРАЛАШТВА СТАРИХ У СЕВЕРНОМ БАНАТУ

Манифестација постаје традиционална

Културно-уметничко друштво „Сунчана јесен” које делује у саставу Општинског удружења пензионера у Кикинди организовало је недавно прву смотру изворног народног стваралаштва старих у северном Банату. Овај пројекат помогла је Скупштина кикиндске општине, а поред домаћина и утемељитеља манифестације, који се представио хором, фолклором и наступом вокалних солиста, на смотри су учествовали и ветерани КУД-а „Ади Ендре” из Нове Црње, КУД-а „Мокрин” из истоименог села, фолклорци из кикиндског Геронтолошког центра, КУД-а „Извор” из Накова, КУД-а мађарске националне мањине „Еђшег” (Јединство) из Кикинде и Културно-просвет-

ног друштва „Миливој Оморац” из Иђоша. Публици се представило око 120 музичких аматера.

– Одзив би био већи од постојећег да се истовремено није одржавало неколико манифестација на различитим местима – изјавила је Радмила Добријевић, председница „Сунчане јесени”. – Договоримо се о терминима за наредну годину и ускладити датуме како се дешавања не би поклапала.

Смотра изворног народног стваралаштва старих у северном Банату постаће традиционална, а очекује се да се овогodiшњим учесницима придруже и исписници из општина Нови Кнежевац и Чока. Радо ће бити виђени и гости из других региона.

С. Завишић

ПИРОТ

Излет на Кадињачу

Организација инвалидских пензионера општине Пирот приредила је дводневни излет за четрдесетак својих чланова. У суботу и недељу, 21. и 22. маја, пиротски пензионери посетили су Атомску бању Горња Трпча, Кадињачу и Златибор.

Атомска бања је за њих била посебно интересантна јер су се ту упознали са могућностима лечења реуматских болести, болести нервног система, органа за варење и периферног крвотока.

Приликом посете Спомен комплексу Кадињача, посвећеном борцима Радничког батаљона који су 29. новембра 1941. погинули на овом брду, пензионери су се још једном подсетили дела историје из Другог светског рата.

Инвалиди из Пирота посетили су и Златибор, познати летњи и зимски центар и климатско лечилиште, и уживали у свежем ваздуху и мирису борова.

Било је то још једно незаборавно дружење старих пријатеља и познаника.

М. А.

Славски колач пресекао председник

Око 200 пензионера Пирота обележило је своју славу Ђурђевдан сечењем славског колача, али и песмом, игром и целодневним дружењем у вили Дијана.

Колач је пресекао Велимир Пејчић, председник општинског Удружења пензионера, који је присутнима честитао празник и пожелео добро расположење.

Овом догађају присуствовали су и пријатељи, гости из општинских удружења пензионера Ниша, Прокупља, Куршумлије, Алексинца, Лесковца и Житорађе, као и представници удружења суседних места Димитровграда, Бабушнице и Беле Паланке, и гости из бугарског града Годеча.

С. П.

СЕФКЕРИН

Прославили крсну славу

Општинска организација Независног синдиката пензионера јавних служби Србије из Сефкерина прославила је 22. маја своју крсну славу Свети Никола.

Како јавља Нада Свирчев, међу стотинак гостију из Зрењанина, Сурчина, Кучева, Банатског Карловца, Мајиловца, Сиракова и Курјаче, обележавању славског дана присуствовали су и Јеленко Крајован, председник Независног удружења пензионера јавних служби Србије, и Милорад Мучибабић, потпредседник ове организације, као и Ранко Хрњаз, потпредседник Синдиката радника у просвети. Испред локалне самоуправе присутни су били Милорад Солдатовић, председник општине Опово, Славко Манчев, директор ЈП „Младост“ из овог места, и Драган Станивук, председник Савета Месне заједнице Сефкерин.

Кумови славе били су Анђелко Зебић и Живко Јовичин.

М. М.

ДЕБРЦ

Изборна скупштина пензионера

Душан Жијић нови је стари председник Организације пензионера у Дебрцу, а заменик председника је Љиљана Петровић. То је одлучено на Изборној скупштини ове организације којој је присуствовао и челник Општинске организације пензионера Владимираца, Мирко Лазаревић. Он је одао признање Дебрчанима за вишегодишњу разноврсну активност, „подмлађивање“ чланства и честа дружења у лепо уређеном клубу у центру ове посавотамнавске варошице.

На Скупштини је изабран и нови Извршни одбор, а поверење су добили Драгица Певић, Јордан Весић, Ружа Јаковљевић, Благоје Вејиновић и Славко Белановић. У општинској организацији пензионера Владимирци дебрчку организацију представљаће Марко Петровић. Изненађује, међутим, чињеница да није изабран први оперативац јер „систематизацијом“ није предвиђено место секретара месног одбора.

На скупу је изражено и велико задовољство окончањем реновирања омиљеног Клуба пензионера, за шта је, како стоји у Извештају о раду у прошлој години, укупно уложено 119.000 динара.

З. Ђ.

КЊАЖЕВАЦ

Две награде за КУД „Сунчана јесен“

Удружење пензионера Књажевац веома је активно и учествује на многим манифестацијама у општини, региону, по Србији, али и ван наше земље. Најактивнији су чланови КУД „Сунчана јесен“ који су освојили велики број признања, а највише на смотрема културно-уметничког стваралаштва. На етно-манифестацији „Молитва под Миџором“, одржаној у мају у селу Балта Бериловац, подно Старе планине, „Сунчана јесен“ је наступала први пут и одмах освојила два друга места – у категорији стари занати и спремање старих јела, као и захвалнице за учешће.

Д. Ђ.

МУЖЉА

Брига о пензионерима

На недавно одржаној годишњој Конференцији Месне организације инвалида рада Мужља било је говора о добрим резултатима рада, поготово у области снабдевања чланова огревом и животним намирницама, по повољним ценама и на рате. Излети и одласци у бање, за које су заинтересовани многи од 308 чланова, били су успешни у прошлој години, а планирани су и за ову.

Осим дружења сваког четвртка у свом дому пензионера који је окружен цвећем и зеленилом, председник МО, Михаљ Барањи, истиче и значај спортских такмичења које организује, као и акција за уређење свога дома и свог села.

Инвалиди рада Мужље угостили су потпредседника СИР Војводине, Стевана Радишића, и председника Савета МЗ, Золтана Халаиа, са којима ова организација добро сарађује.

И. П.

РУМА

Годишњи концерт „Невена“

Културно-уметничко друштво „Невен“ у којем играју само ветерани, одржало је недавно концерт на задовољство бројних посетилаца у великој сали румског Културног центра.

„Невен“ се овога пута представио љубитељима фолклора са четири кореографије – играма из Шумадије, Ресаве, Брусника и Горње Пчиње, а на годишњем концерту Румљана своје умеће показали су и гости. Са по две кореографије представили су се ветерани КУД „Бранко Радичевић“ из Сремске Митровице и КУД „Милица Стојадиновић Српкиња“ из Буковца крај Новог Сада.

За четири године колико постоји, кроз „Невен“ је прошло преко 80 играча, а са десетак кореографија учествовали су на фестивалима и хуманитарним концертима широм Србије. Прошле године су добили од локалне самоуправе и просторије тако да више нема проблема са одржавањем проба.

Д. Р.

СВРЉИГ

Дружење пензионера

Делегација Удружења пензионера општине Меровина, 25. маја ове године, узвратила је посету својим колегама у Сврљигу. На пригодној свечаности поздраве су разменили членици удружења, Миленко Петровић и Томислав Стевановић, који су се сложили да су овакви сусрети драгоцени, почев од размене искустава до договора о заједничким акцијама и спортским активностима. Гостима су том приликом уручене и чланске карте Клуба пензионера општине Сврљиг.

У склопу ове посете одржан је и шаховски меч Сврљиг – Меровина у коме су победили гости са 8,5:7,5. Дружење је настављено уз сврљишку ракију, сврљишки сир и чувено сврљишко јагње, и уз добре пензионерске животне приче.

С. Ђ.

ПИШИТЕ НАМ

Драги читаоци,

Ово је простор намењен Вашим писмима. Пишите нам шта Вам се у нашем и Вашем листу допада, а шта би могло да буде боље, шта бисте волели да прочитате или да саопштите другим читаоцима.

Адреса је Булевар уметности 10, 11070 Београд, или електронском поштом, на glasosiguranika@pio.rs

Како до лекара

Ја сам пензионерка са, нажалост, много хроничних обољења које морам редовно да лечим док сам жива. Због тога често морам да идем код лекара и ту настаје проблем. У мом дому здравља („Др Милутин Ивковић“ на Карабурми) стално нешто мењају са заказивањем, а последњих месеци може да се закаже само телефоном, и то неколико дана унапред.

Проблем је у томе што тако данима зовем али нико неће да подигне слушалицу, па сам ипак принуђена да одем лично, а ја се тешко крећем, помоћу штапа, и чекам на операцију кука. Када дођем да закажем, они кажу – може само телефоном и тако укруг. Ако је мој доктор случајно на одмору или није у Дому здравља, други лекари ме шетају од једног до другог јер нисам њихов пацијент. Понекад сам принуђена да чекам по три-четири сата јер они имају своје пацијенте који су заказани и њих, наравно, прво примају.

Сви су често нељубазни, и сестре, и доктори, и то, колико чујем, према свима. Специјалистичке службе су им углавном на спратовима па док стигнемо до њих већ нам позли. Видим да тај дом здравља у Кнез Даниловој хвале, али овај на Карабурми је испод сваког нивоа.

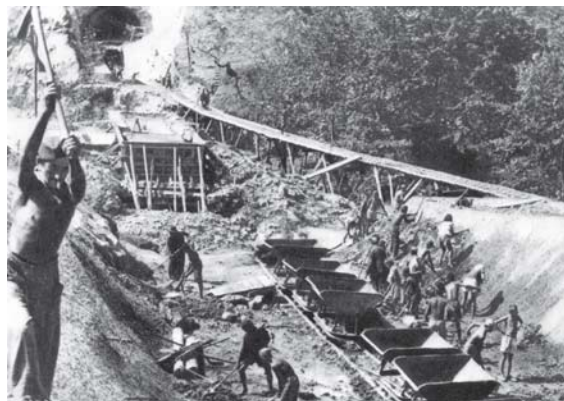
Дамњанка Жунић,
Београд

Некад и сад

Измена Уредбе о извођењу јавних радова

Лица на јавним радовима ослобођена су према Закону од обавезе осигурања за случај болести, решењем Министра социјалне политике и народног здравља од 30. јануара 1934. Осигурање тих лица врши се само за случај несреће, у коју сврху се плаћа и у име приноса паушални износ од 2,5 одсто суме одређене за јавне радове. Како је чланом 28 Уредбе о извођењу јавних радова од 22. новембра 1934. године донекле измењен досадашњи систем одмеравања и прописивања приноса, то је Средишњи уред за осигурање радника израдио нацрт и измену ранијег решења, који води рачуна о измененим приликама, под којима се врше јавни радови, нарочито и о износима, који отпадају на материјалне издатке. Министарство социјалне политике и народног здравља прихватило је углавном овај нацрт те га доставило Министарству грађевина и Поверенику за исхрану пасивних крајева.

(Извештај о пословању Средишњег уреда за осигурање радника за 1935, Загреб, 1936)

Послови од општег интереса

У смислу Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености, јавним радовима се сматрају послови који се орга-

низују ради запошљавања, унапређења и очувања радних способности особа које нису у радном односу, а којима се постиже одређени друштвени интерес. Јавне радове, као меру активне политике запошљавања, организује Национална служба за запошљавање. Јавни радови се могу организовати и спроводити у областима социјалних, хуманитарних, културних и других делатности (здравствено-васпитне активности – превенција и помоћ старима, социјално угроженим лицима, особама са инвалидитетом, заштита и очување културног наслеђа и археолошких налазишта, послови у позоришној, музејској и библиотечкој делатности, послови у туризму и друге делатности); за одржавање и обнављање јавне инфраструктуре (радови на путевима и путним појасевима, насипима, каналима, пругама, мостовима и другим објектима од општег интереса); за одржавање и заштиту животне средине и природе (послови на дивљим депонијама, обалама река, језера, канала, одвода, јавних површина, еколошким поседима, шумама, рекама и језерима, сеоским подручјима, парковима и јавним дечијим игралиштима и др.). **Ј. О.**

Јединствени Фонд ПИО

? **Б. М., Врање:** Ако је запослени остварио стаж у Фонду запослених, па затим у Фонду самосталних делатности и са укупним стажом испунио услов за старосну пензију, који фактори одређују преко ког фонда ће му се исплаћивати пензија, преко Фонда запослених или Фонда самосталних делатности?

Одговор: Од 1. 1. 2008. године Фонд запослених и Фонд самосталних делатности су се спојили у један Фонд за пензијско и инвалидско осигурање који у свом раду примењује јединствен Закон о ПИО. Пензија се одређује на основу укупног стажа, зарада и основица осигурања које сте остварили, тј. на које је плаћен допринос за ПИО. За сада је једина разлика у термину исплате пензије – онима којима је последње осигурање самостална

делатност, пензија се исплаћује почетком сваког месеца за претходни месец у целом износу, док се за осигуранике запослене, тј. оне којима је последње осигурање запослење, пензија исплаћује сваког месеца за претходни месец у два дела, а то половина пензије 10. у месецу, а друга половина 25. у месецу. Напомињемо да је намера Фонда ПИО да се начин исплате за све категорије осигураника изједначи када се за то стекну одговарајући услови.

Услови за породичну пензију

? **Р. В., Београд:** Моје ћерке добијају породичну пензију – старија завршава трећу годину економије, и има још једну годину студија, док млађа ћерка завршава средњу школу. Ако млађа ћерка ове године не упише факултет и изгуби право на породичну пензију, а следеће године упише факултет, да ли ће поново стећи услове да користи пензију, или ако је једном изгуби више нема право?

Одговор: Ако Ваше млађе дете не успе да упише факултет ове године него тек идуће, као што претпостављате, породична пензија ће се исплаћивати само за Вашу старију ћерку у висини за једног члана породице, тј. 70 одсто покојникове пензије. Ако и када млађа ћерка упише даље школовање после завршене средње школе, моћи ће поново да се укључи у право на породичну пензију, наравно под условом да то буде до њене 26. године. Другим речима, основ за кори-

шћење породичне пензије Ваше деце је школовање до 26. године живота. У том периоду школовања може да се прекида и за то време дете губи право на породичну пензију, али се у случају наставка школовања право успоставља. Напомињемо да за време школовања деца не треба да се укључују у било који вид осигурања ако накнада на месечном нивоу износи више од 50 одсто од најниже пензије, јер се у том случају обуставља исплата пензије без обзира на школовање.

Рок за члан 15 – тридесет дана

? **Т. М., Петровац:** Због личних и породичних разлога моја супруга мора да узме три месеца неплаћеног одсуства у фирми у којој је запослена на неодређено време. Интересује ме да ли је и како могуће уплатити пензијски стаж за њу током та три месеца. Такође ме занима да ли је могуће уплатити шест месеци пензијског стажа за моју супругу којој је мировао стаж у трајању од шест месеци током 2009. године и на који би начин евентуално то могло да се уплати ради повезивања пензијског стажа.

Одговор: Закон о ПИО омогућава уплату доприноса за ПИО у време када се осигураник налази ван осигурања. То важи и за Вашу супругу, под условом да поднесе захтев за регулисање тог периода мировања стажа у року од 30 дана од дана почетка мировања. Захтев се подноси надле-

жној филијали ПИО према месту пребивалишта. Дакле, не постоји могућност ретроактивног регулисања периода проведених ван осигурања, те за 2009. годину када је Ваша супруга одсуствовала шест месеци с посла више нема начина да се тај период регулише уплатом доприноса.

ВИ ПИТАТЕ „ГЛАС ОСИГУРАНИКА“ ОДГОВАРА

Весна Вићентијевић

Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање

Накнада за родитеље

? **С. П., Лозница:** Моје питање је у вези са стицањем права на пензију за мајке које имају неспособно, инвалидно дете од рођења, а нису биле у радном односу, нити су дале дете у дом. Знам да је нешто слично регулисано неким законом, али не знам тачне информације и коме да се јавим, јер сам ја мајка детета које има 34 године, неспособан сто одсто, од рођења је са мном, а ја имам 50 година.

Одговор: Овде се ради о изменама прописа из области социјалне заштите. По тим изменама, родитељ који се најмање 15 година брине о свом детету са инвалидитетом стиче право на накнаду у висини нај-

нижег износа пензије, што сада износи 12.077,44 динара. За остваривање овог права треба се обратити центру за социјални рад надлежном према месту пребивалишта подносиоца захтева.

Све иде у стаж

? **М. И., Нови Сад:** Имам 33,5 година радног стажа и 51 годину живота. Уколико ме фирма у којој радим прогласи технолошким вишком и стекнем право на новчану надокнаду од две године код НСЗ, после истека те две године имала бих 35 година радног стажа и 53 године живота. Да ли бих на тај начин стекла право на старосну пензију и на који начин би ми се обрачунавала висина пензије? Да ли на прописани начин као за старосну пензију или ипак другачије из разлога што бих две године била на програму НСЗ, тј. на радни стаж од 33,5 година или на пуних 35 година радног стажа?

Одговор: За две године колико бисте провели код Националне службе за запошљавање, тј. 2013. године, услов за пуну старосну пензију за осигураника жену биће 53 године и четири месеца старости, као и 35 година и четири месеца стажа осигурања. Што се тиче одре-

ђивања висине пензије, ако су испуњени претходни услови, у пензијски основ се урачунавају све године, што значи и оне проведене на раду и оне проведене на накнади код НСЗ. На основу укупног стажа, зараде и накнаде зараде одређује се Ваша старосна пензија.

Може уговор о делу

? **Љупча Евтов, Сурдулица:** По ком основу може да се прими у радни однос корисник инвалидске пензије, а да при том не изгуби свој статус, тј. пензију? Да ли може да ради по уговору о делу?

Одговор: Корисник инвалидске пензије може да ради по уговору о делу и несметано користи инвалидску пензију. Сви остали облици осигурања доводе у питање даље коришћење инвалид-

ске пензије. По Закну о раду није дозвољено закључивање уговора о привременим и повременим пословима са корисницима инвалидске пензије, већ само са корисницима старосне пензије.

СКАНДИНАВКА

АУТОР: ЛОВИЧИЋ	ИСПЛАЊИВАЊЕ	ОБЛАСТ НА ОСТРВУ БОРНЕО	СИТНИ ОТПАДАК СЛАМЕ	ФРАНЦУСКИ АСТРОНОМ, ЖОРЖ	МУШКО ИМЕ	НЕУПОТРЕБЉА- ВАН	ИМЕ ГЛУМИЦЕ ШТРЉИЋ
СТАНОВНИЦИ ИСТРЕ							
ГРАД У РУСИЈИ							
ПРИЈАВЉИ- ВАЊЕ							
НАПРАВЉЕН ОД ПАНА						ВРСТА БОЈНОГ ОТРОВА	ВРСТА ВИНА
ИМЕ РАНИЈЕ ГЛУМИЦЕ ГАРДНЕР				СПИС, ДОПИС КИСЕЛИНЕ (ЛАТ.)			
ПОКАЗНА ЗАМЕНИЦА			ОБЛАСТ У САУД, АРАБИЈИ ГЕОМЕТР. ЛИНИЈА				
БАГРЕМ (ЛАТ.)							
ГЛАС ОСИГУРАНИКА	ИНАТНА	РАНИЈИ НАЗИВ ЗА ТАЛАНД ОТПОРНИК					
ВРСТА РЕЧИ (МН.)							
НЕРЕШЕНО У ШАХУ					АКАДЕМИЈА НАУКА СПРАВА, УРЕЂАЈ		
ДЕО ПОВРШИНСКОГ РУДНИКА				ИМЕ ПЕВАЧА ЛУКАСА ПРИП. СТ. ГЕРМ. ПЛЕМЕНА			
ИМЕ ВАРАЛИЦЕ БЕНДЕРА						СИМБОЛ УГЉЕНИКА РАНОУСТАЛАЦ	
ЈЕДАН ЗАНАТЛИЈА							НИ У КОЈЕ ВРЕМЕ
ПРИМОРАН							
ВОЂА КОЗАКА (МН.)							
ГЛАС ОСИГУРАНИКА	ОКРУЖНИ ПРИВРЕДНИ СУД (СКР.)	ОРУЖАНИ СУКОБ НАРОДА	РИМСКИ ВИТЕЗ ВРСТА ПАПАГАЈА				
ГРАД У АЛЖИРУ						НОТА СОЛИМИЗАЦИЈЕ РУДАРСКИ ИНСТИТУТ	
ДВОЈЕ				ПОСАО СИМБОЛ АЗОТА			
ПОСТАЈА, СТАЈАЛИШТЕ							

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА: атестат, пастиле, остатак, стезати, теран, ј, ор, да, л, окра, Андреја, туризам, лак, на, ла, сат, о, кви, е, калемар, анатом, теренац, Ита Рина, ва, Идер, знати, црта, ић

Брана Николџ

Лековите мисли

Пензија ми је као стари аутомобил. Увек мора да се крпи.

Нису чланови позоришта, а обављају закулисне радње.

На све стране макси дисконти, а мени мини новчаник.

Наше свађе не привлаче страни капитал. А можда дођу режисери хорора.

Србија је као биоскопска дворана. Мало светлости, мало мрака...

Многи политичари су често без слуха. Никако да чују шта народ тражи.

Памет код нас не изумире. Само је често протерујемо у иностранство.

Пензионерима је стандард на грани, а у руци обећања политичара.

Због махинација више нисам фудбалски навијач. Навијам само сат.

Много се граде путеви. Сваки политичар хоће да иде својим путем.

Добар карактер подсећа на лук. Споља се не види његова вредност.

Душан Старчевић

Инес Галић

Да ли сте знали ...

... да је најчувенији Маузолеј (гробница) подигнут у Халикарнасу, у Малој Азији, за владавине кнеза Маузола, који је умро 353.

године пре нове ере? Ова грађевина је била тако изванредна и тако раскошна да данас сваку монументалну гробницу називамо маузолеј.

... да се поред Долине краљева – некрополе египатских фараона, налази и Долина краљица, место где су се у древна времена сахрањивале њихове супруге? Она је смештена на западној обали Нила, насупрот Тебе (данашњи Луксор) и у њој се налази преко седамдесет гробница од којих су многе раскошно и стилски изграђене и добро очуване.

... да је египатски фараон Тутанкамон владао највероватније од 1334. године п. н. е. до 1325. п. н. е.? Тутанкамон је започео владавину у деветој години живота и,

на супрот уобичајеном мишљењу, није много историјски значајан, а популарност дугује чињеници да је једини египатски фараон чија је гробница пронађена нетакнута.

... да је Џингис Кан (право име Темучин), монголски освајач, утемељитељ највећег копненог царства у историји? У доба Кублај кана, Џингисовог унука, монголско царство

покривало је преко 35 милиона квадратних километара (поређења ради, царство Александра Великог било је четири пута мање), са преко сто милиона становника, што је у то доба било око 50 одсто светске популације.

... да је шездесеттворогодишња владавина британске краљице Викторије (24. мај 1819 – 22. јануар 1901) најдужа владавина

једног британског монарха? Она је била на престолу од 20. јуна 1837. до своје смрти. Приближава јој се и краљица Елизабета II, која је, након смрти свога оца, наследила британску круну 6. фебруара 1952.

... да је, ипак, актуелни монарх са најдужим стажом владања у историји Рама IX или Пумипун Адуњедет, краљ Тајланда? Рама IX, рођен 5. децембра 1927, у Кембриџу (Масачусетс,

САД), на власти је од 9. јуна 1946.

... да је тајландски краљ, према Форбс магазину, истовремено и најбогатији владар данашњице са имовином вредном 35.000.000.000 долара. Примера ради, Хасанал Болкиах, султан са Брунеја, познат по раскошном животу, тек је на четвртом месту, а британска краљица Елизабета II на дванаестом.

Молим за реч

После седам година, Беч и Берлин отворили тржиште рада. Код нас је и даље актуелно тржиште отпуштања.

Није све тако црно. У београдском Зоо врту рађају се бели лавови.

Не смете да бесните због поскупљења хране. Вакцине против беснила стижу тек крајем месеца.

Нисмо ни за Исток ни за Запад. Ми смо се одлучили за Јужни ток и Северину.

У Европску унију ући ћемо за двадесетак година. Ако нас ноге послуже.

Ако обичан грађанин има у колону воду, тајкуни сигурно имају вишки.

Здрава храна није лоша, само јој је цена нездрава.

Научници тврде да су лепа људи паметнији, па плавуше већ размишљају да конкуришу за Нобелову награду.

Која рок генерација? Ми никад нисмо испоштовали ниједан рок.

Дејан Патаковић

Дражан Јовановић

Лајав му језик диже цену главе

Кренула је арапска пешчана олуја. Многе ће одувати са власти.

Нудили смо му као мито главу шећера, а он тражи шећерану.

Није више транспарентна бајка о царевом новом оделу, већ о гладном народу.

Кунемо се пред богом и Бриселом да смо за Европску унију, НАТО и Америку, тако нам мајке Русије!?

Нисам је градио али од уградње сам сазидео ову лепу вилу.

Ако је влада на правом путу, зашто народ све више и више скреће!?

Гасим пожаре са успехом, искуство сам стекао у гашењу фабрика.

Кад год влада дода гас, ми у пуној брзини кренемо уназад.

Влада је реконструисана. Остало је да се само уради молерај народу.

Радивоје Јевтић Јенки